

မိဘနှစ်ပါးကို ဂုဏ်စူး၍
ဒေါက်တာ ဒေါ်နွဲ့တင့်ထွဋ်
၏
ဓမ္မဒါန အလှူ

သာမဏေကျော်စာပေ

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ နှင့် အခက်အတွက်လက်နက်ကောင်း

သာမဏေကျော်

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ
နှင့်
အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

သာမဏေကျော်

ဒုတိယအကြိမ်

သာမဏေကျော်စာပေ

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

နှင့်

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

သာမဏေကျော်

ဒုတိယအကြိမ်

သာမဏေကျော်စာပေ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

- စာမူခွင့်ပြုချက် ● ၆၀၀၈၆၁၁၀၁၁
- မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် ● ၆၀၀၈၀၉၁၁၁၁
- အကြိမ် / အုပ်ရေ ● ဒုတိယအကြိမ် (၂၀၀၀ အုပ်)
- တန်ဖိုး ● ၆၀၀ ကျပ်
- ထုတ်ဝေသူ ● ဦးလှဝင်း (၁၃၈၂)
သာမဏေကျော်စာပေ
- မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းပုံနှိပ် ● ဦးကျော်ညွန့် (၈၆၃၄)
လမင်းပုံနှိပ်တိုက်၊
အမှတ် - ၂၈၇၊ လမ်း ၄၀၊ ရန်ကုန်မြို့။
- အတွင်းဖလင် ● ကိုဦးနှင့် ညီများ
(၀၉ - ၅၀၇၀၆၆၃)
- စာအုပ်ချုပ် ● ကိုရဲထွန်း

ဖြန့်ချိရေး

သာမဏေကျော်စာပေ

သာမဏေကျော်မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်

(လှော်ကားဥယျာဉ်အနီး)

မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။ ဖုန်း - ၇၀၉၆၈၀

သာမဏေကျော်

၂၉၄-၃

ပိဋကတော်လာဘုရားရှိခိုးများနှင့် အခက်အတွက်လက်နက်ကောင်း

/ သာမဏေကျော်၊ ရန်ကုန်။

သာမဏေကျော်စာပေ၊ ၂၀၁၁။

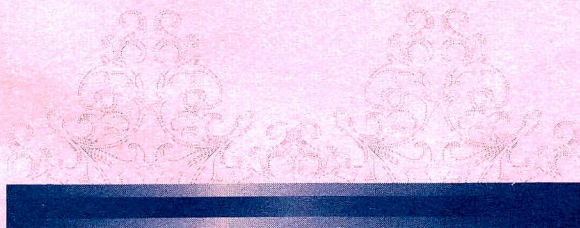
၁၁၇-စ၊ ၁၀.၅ X ၁၆.၅ စင်တီမီ။

(၁) ပိဋကတော်လာဘုရားရှိခိုးများနှင့် အခက်အတွက်လက်နက်ကောင်း

ပိဋကတော်လာ

ဘုရားရှိခိုးများ

သာမဏေကျော်

မာတိကာ

၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိအကျိုး	၁
၂။ သိကြားမင်းစသူတွေရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃
၃။ ဘုရားရှင်အားလုံးအား ရှိခိုး	၅
၄။ ဘုရားခုနစ်ဆူအား ရှိခိုး	၅
၅။ သိကြားမင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၆
၆။ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၇
၇။ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်ရဲ့ သားတွေရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၉
၈။ ဥဒေါင်းမင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၀
၉။ အရှင်ဝင်္ဂီသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၁
၁၀။ အရှင်ဝင်္ဂီသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၂
၁၁။ အရှင်သမ္ဘဒ္ဒကထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၃
၁၂။ ယသောဓရာထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၄
၁၃။ ခေမာထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၄
၁၄။ ဥပ္ပလဝဏ်ထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၅

၁၅။ အာဠဝကဘိလူးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၇
၁၆။ လနုတ်သား နေနုတ်သားတို့ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၇
၁၇။ ထင်းခွေသမားရဲ့ သား ဘုရားရှိခိုး	၁၈
၁၈။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၁၈
၁၉။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၀
၂၀။ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၁
၂၁။ အရှင်ဉာဏာဘိဝံသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၂
၂၂။ အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၃
၂၃။ အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၄
၂၄။ အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၅
၂၅။ အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၆
၂၆။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၆
၂၇။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၇
၂၈။ အရှင်သုမင်္ဂလသာမိရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၈
၂၉။ အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၂၉

၃၀။	အရှင်စောဠိယကဿပရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၀
၃၀။	ရှေးမထေရ်တစ်ပါးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၁
၃၁။	အရှင်မဟာနာမထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၁
၃၂။	အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၃
၃၃။	အရှင်ဥပသေနရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၄
၃၄။	အရှင်ဗုဒ္ဓနာဂရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၆
၃၅။	သိကြားမင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၆
၃၆။	နတ်စစ်သူကြီးနှစ်ဦးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၇
၃၇။	ပိင်္ဂယပုဏ္ဏားရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၈
၃၈။	အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၃၉
၃၉။	အရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး	၄၂

မာတိကာ ပြီးပါပြီ။

* * * *

ဝိဇ္ဇာကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

ဗုဒ္ဓါနုဿတိအကျိုး

ဘာဝနာထဲမှာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ (ဘုရားဂုဏ်တွေကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့မှု)ကို ပွားများပါ။ အဲဒီသတိကို ပွားများရင် သင်ဟာ စိတ်အလိုကို ပြည့်စေပါလိမ့်မယ်။

သင်ဟာ နတ်ပြည်မှာ အနှစ်သုံးသောင်း ပျော်ရလိမ့်မယ်။

သိကြားမင်းအဖြစ်နဲ့ အကြိမ် (၈၀) ဖြစ်ကာ နတ်ပြည်ကို အုပ်ချုပ်ရလိမ့်မယ်။

တိုင်းနိုင်ငံမှာ စကြာဝတေးမင်းအဖြစ် အကြိမ်ပေါင်း (၁၀၀) ဖြစ်လိမ့်မယ်။

ကြီးကျယ်ပြန့်ပြောတဲ့ ပဒေသရာဇ်မင်းအဖြစ်က ဂဏန်း မရေတွက်နိုင်အောင် ရှိလိမ့်မယ်။

၂

သာမဏေကျော်

အဲဒီဗုဒ္ဓါနုဿတိရဲ့ အကျိုးအားလုံးကို သင် ခံစား
ရလိမ့်မယ်။

ဘဝကြီးငယ်တွေမှာ ကျင်လည်တဲ့အခါ စည်းစိမ်
ဥစ္စာများစွာကို ရလိမ့်မယ်။

စည်းစိမ်ဥစ္စာမှာ ယုတ်လျော့တာ မရှိ၊ အဲဒါဟာ
ဗုဒ္ဓါနုဿတိရဲ့ အကျိုးပဲ။ (အပဒါနပါဠိ၊ ပ၊ ၇၆-၇)

* ဗုဒ္ဓါနုဿတိကို ပွားများအားထုတ်ရင် -

ဘုရားရှင်အပေါ်မှာ ရိုသေလာတယ်၊ အားထား
လာတယ်။

သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ ပညာ၊ ကောင်းမှုတွေ စည်ပင်
ပြန့်ပြောလာတယ်။

ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု အကြီး အသေးတွေ များလာ
တယ်။

ကြောက်စရာ ဘေးရန်တွေကို သည်းခံနိုင်တယ်၊
ဆင်းရဲကို သည်းခံနိုင်တယ်။

ဘုရားရှင်နဲ့အတူ နေရတယ်လို့ ထင်မှတ်တယ်။

ဝိဇ္ဇာတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၃

ဗုဒ္ဓါနုဿတိရဲ့ တည်မှီရာ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ စေတီ
အိမ်လို ပူဇော်ထိုက်တယ်။

ဘုရားရှင်ဖြစ်ချင်စိတ် ပေါ်လာတယ်။

မကောင်းမှု ပြုလုပ်စရာ အခြေအနေ တွေ့လာ
ရင် မျက်မှောက်မှာ ဘုရားရှင်ကို ဖူးတွေ့ရသူမှာလို
အရှက် အကြောက် တည်ရှိတယ်။

တရားထူးကို မရတောင် ဘဝကောင်းကို ရောက်
ရတယ်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဋ္ဌ၊ ပ၊ ၂၀၆)

* * * *

သိကြားမင်း စသူတွေရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

စိတ်အညစ်အကြေးတို့မှ ဝါသနာနဲ့တကွ ဝေးကွာ
တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

သိစရာမှန်သမျှ တရားအလုံးစုံကို ကိုယ်တော်တိုင်
အမှန်အတိုင်း သိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒီမြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

(သုတ်မဟာဝါပါဠိ၊ ၂၃၀)

(သိကြားမင်းသာမက ဖုဿမြတ်စွာဘုရားရဲ့
ခမည်းတော် မဟိန္ဒမင်း၊ ကောသလမင်း၊ အာရာမဒဏ္ဍ
ပုဏ္ဏား၊ ကာရဏပါလီပုဏ္ဏား၊ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏား၊
ဗြဟ္မာယုပုဏ္ဏား၊ ဓနုဇ္ဈာနီပုဏ္ဏားမတို့လည်း ဒီဘုရား
ရှိခိုးနဲ့ပဲ သုံးကြိမ်စီ ရှိခိုးကြတယ်။)

(ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ပ၊ ၆၄။ မဇ္ဈိမပဏ်ပါဠိ၊ ၃၁၄။
အံ၊ ပ၊ ၆၈။ အံ၊ ဒု၊ ၂၀၈။ မူလပဏ်ပါဠိ၊ ၂၃၅။
မဇ္ဈိမပဏ်၊ ၃၄၁။ သံယုတ်၊ ပ၊ ၁၆၂)

* * * *

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၅

ဘုရားရှင်အားလုံးအား ရှိခိုး

သောဟံ နမော ဘဂဝတော။

ထိုငါသည် ဘုရားရှင်အားလုံးအား ရှိခိုးမှုကို ပြု
ပါ၏။

(စူဠဝါပါဠိ၊ ၂၄၅။ အံ၊ ပ၊ ၃၈၄။ ခန္ဓသုတ်
ပရိတ်၊ ဇာတ်၊ ၄၊ ဒု၊ ၁၃၅)

* * * *

ဘုရား ခုနစ်ဆူအား ရှိခိုး

နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

ဝိပဿီ၊ သိဝီ၊ ဝေဿဘူ၊ ကကုသန္ဓ၊ ကောဏာ
ဂမန၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ ဆိုတဲ့ ဘုရားခုနစ်ဆူတို့အား
ရှိခိုးမှုကို ပြုပါ၏။ (ခန္ဓသုတ်ပရိတ်)

* * * *

သိကြားမင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

တဏှာသလ္လဿ ဟန္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလံ။

အဟံ ဝန္ဓေ မဟာဝီရံ၊ ဗုဒ္ဓမာဒိစ္စပန္နုနံ။

(သုတ်မဟာဝါပါဠိ၊ ၂၂၉)

တဏှာဆူးငြောင့်ကို နတ်ပယ်တော်မူပြီးတဲ့ မြတ်စွာ
ဘုရား။

တရားအားလုံးကို သိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

တန်းတူပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

လုံ့လကြီးတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

ဂေါတမနွယ်ချင်းတူတဲ့ နေမင်းဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေ
ရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒီမြတ်စွာဘုရားအား ငါသိကြားမင်းဟာ ရှိခိုး
ပါ၏။

* * * *

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၇

ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဝိပဿိဿ ဓ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။

သိခိဿပိ ဓ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။

(ပါထိကပါဠိ၊ ၁၆၇)

မျက်စိငါးမျိုးရှိပြီး ကျက်သရေရှိတော်မူတဲ့ ဝိပဿီ
ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

သတ္တဝါအားလုံးကို သနားတော်မူတဲ့ သိခီဘုရား
ရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

၂။ ဝေဿဘုဿ ဓ နမတ္ထု၊

နာတကဿ တပဿိနော။

နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊

မာရသေနာပမဒ္ဒိနော။ (ပါထိကပါဠိ၊ ၁၆၇)

ကိလေသာအညစ်အကြေးတွေကို ဆေးကြောပြီး
အကျင့်မြတ်ရှိတဲ့ ဝေဿဘုဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

မာရ်စစ်တပ်ကို ချေဖျက်တော်မူပြီးတဲ့ ကကုသန္ဓ
ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

၃။ ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊

ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။

ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊

ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗဓိ။

အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ကာ ကိလေသာတွေကို မျှော
ပြီးတဲ့ ကောဏာဂမန ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

အာရုံအားလုံးမှာ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးတဲ့
ကဿပ ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

၄။ အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊

သကျပုတ္တဿ သိရီမတော။

ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊

သဗ္ဗဒုက္ခာပနုဒနံ။

ကိုယ်ခန္ဓာအင်္ဂါနဲ့ ဉာဏ်အင်္ဂါမှ အရောင်တွေ
ထွက်တော်မူတဲ့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား၊

သာကီဝင်မင်းသား သုဒ္ဓေါဒနရဲ့ သားဖြစ်တော်
မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

ကျက်သရေရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

ဝိဇ္ဇကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၉

ဆင်းရဲကို ပယ်နုတ်ပေးတဲ့ တရားကို ဟောတော်
မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

အဲဒီဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

* * * *

နတ်မင်းကြီးလေးယောက်ရဲ့ သားတွေရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တေ ပုရိသာဇဉာ၊

နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။ (ပါထိကပါဠိ၊ ၁၆၈)

ယောက်ျားအာဇာနည်ဖြစ်တဲ့ ဂေါတမ မြတ်စွာ
ဘုရား ... မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရား ... မြတ်စွာ
ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

(အရှေ့အရပ်မှာ တေရဋ္ဌနတ်မင်းကြီး၊ တောင်
အရပ်မှာ ဝိရုဠကနတ်မင်းကြီး၊ အနောက်အရပ်မှာ
ဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီး၊ မြောက်အရပ်မှာ ကုဝေရ (ဝေဿ
ဝဏ် နတ်မင်းကြီး)တို့ စောင့်ရှောက်ကြပါတယ်။)

(သဘိယပရိမိဇ်၊ အရှင်သုမင်္ဂလမထေရ်၊ အရှင်
ဘဒ္ဒါလိမထေရ်တို့လည်း ဒီဘုရားရှိခိုးနဲ့ ရှိခိုးပါတယ်။)

* * * *

ဥဒေါင်မင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော၊ တေ စ မံ ပါလယန္တူ။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
(ဇာတ်ပါဠိ၊ ပ၊ ၃၈)

ကိလေသာအားလုံးကို မျှောပြီး တရားအားလုံးကို
ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်ရှားအောင် ပြုလုပ်ပြီးကြတဲ့ ဘုရား
ရှင်တွေဟာ ငါ့ရဲ့ ရှိခိုးမှုကို ခံယူတော်မူကြပါ။ အဲဒီ
ဘုရားရှင်တွေက ငါ့ကို စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါ။

ဘုရားရှင်အားလုံးအား ငါ ရှိခိုးပါ၏။

မဂ်ဉာဏ် လေးပါး၊ ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါးအား ရှိခိုး
ပါ၏။

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၁၁

ကိလေသာလွတ်ကင်းပြီး ဘုရားရှင်တွေအား ရှိ
ခိုးပါ၏။

ကိလေသာမှ လွတ်ကင်းတဲ့ တရားအား ရှိခိုးပါ၏။

(ဥဒေါင်းမင်းက ဘုရားအလောင်းတော် ဖြစ်ပါ
တယ်။)

* * * *

အရှင်ဝဂီသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တေ ဝါဒိမဒ္ဒန၊

နမော တေ ပုရိသုတ္တမ၊

နမော တေ သဗ္ဗလောကဂ္ဂ၊

နမော တေ အဘယံ ကရ။

ဝါဒမှားပုဂ္ဂိုလ်တွေကို နှိမ်နင်းတော်မူတဲ့ မြတ်စွာ
ဘုရား ... မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား ...
မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

လောကအားလုံးမှာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူတဲ့
မြတ်စွာဘုရား ... မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ဘေးရန်မရှိအောင် ပြုတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား
... မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

(အရှင်ဝဂ္ဂီသဟာ ပဋိဘာန်ဉာဏ် = အလျင်အမြန်
သိတဲ့ ဉာဏ်ရှိတဲ့ ရဟန်းတွေမှာ အသာဆုံး ဖြစ်ပါတယ်)
(အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၁၅၁)

* * * *

အရှင်ဝဂ္ဂီသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တေ မာရမထန၊

နမော တေ ဒိဋ္ဌိသူဒန။

နမော တေ သန္တိသူဒန၊

နမော တေ သရဏံ ကရ။

မာရ်ငါးပါးကို နှိမ်နင်းတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊
မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၁၃

အယူမှားတွေကို ပယ်နုတ်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာ
ဘုရား ... မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

ငြိမ်းအေးတဲ့ ချမ်းသာ (နိဗ္ဗာန်)ကို ပေးတော်မူတဲ့
မြတ်စွာဘုရား ... မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

အားကိုးရာကို ပြုတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား ...
မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ (အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၁၅၂)

* * * *

အရှင်သမ္မသာဒကထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝီရတ္ထု၊ ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗမိ။

ဗျသနမှိ အနုပ္ပတ္တော၊ တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။

ရဲရင့်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား...၊ မြတ်စွာဘုရား
အား ရှိခိုးပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားဟာ ခန္ဓာ အာယတန
စတဲ့ တရားအားလုံးမှာ ကိလေသာမှ လွတ်နေပါတယ်။
တပည့်တော်ဟာ အပျက်အစီးထဲ ရောက်နေပါတယ်။
မြတ်စွာဘုရားဟာ တပည့်တော်ရဲ့ အားကိုးရာ ဖြစ်
တော်မူပါ။ (အပဒါနပါဠိ၊ ပ၊ ၂၈၄)

ယသောဓရာထေရီရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ယသောဓရာ အဟံ ဝီရ၊ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ စက္ခုမ။

(အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၂၆၆)

ရဲရင့်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ မျက်စိငါးပါး
ရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ တပည့်တော်က ယသော်
ဓရာ ပါဘုရား၊ အရှင်ဘုရားရဲ့ ခြေတော်တွေကို တပည့်
တော် ရှိခိုးပါ၏။

(ဘုရားရှင်ရဲ့ ကြင်ယာတော်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ယသော
ဓရာဟာ တစ်သင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကို ပြန်လည်
အောက်မေ့နိုင်ပါတယ်။)

* * * *

ခေမာထေရီရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တေ သဗ္ဗဒဿာဝိ၊

နမော တေ ကရုဏာကရ။

နမော တေ တိဏ္ဍသံသာရ၊

နမော တေ အမတံ ဒဒ။ (အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၂၂၇)

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၁၅

တရားအလုံးစုံကို သိမြင်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာ
 ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ သနားကြင်နာမှု
 ကရုဏာရဲ့ တည်ရာဖြစ်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊
 မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ သံသရာကို ကူးမြောက်
 တော်မူပြီးတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိ
 ခိုးပါ၏။ သေခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတဲ့
 မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

(ခေမာထေရီဟာ ပညာအရာမှာ အသာဆုံး
 ရဟန်းမအဖြစ် ဘုရားရှင်ရဲ့ သတ်မှတ်မှုခံရသူ ဖြစ်ပါ
 တယ်။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းရဲ့ မိဖုရားလည်း ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။)

* * * *

ဥပ္ပလဝေဏ်ထေရီရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ဥပ္ပလဝေဏဝ မေ ဝဏ္ဏော၊ နာမေနုပ္ပလနာမိကာ။
 သာဝိကာ တေ မဟာဝီရ၊ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ စက္ခုမ။
 (အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၂၃၀)

တပည့်တော်မရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်အဆင်းက ကြာညို၊
 ပန်းအဆင်းလိုပဲ ဘုရား၊ တပည့်တော်မရဲ့ နာမည်က
 ဥပ္ပလဝဏ် ဖြစ်ပါတယ်။ လုံ့လကြီးမားတဲ့ မြတ်စွာ
 ဘုရား၊ တပည့်တော်မဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့တပည့်ပါ။
 မျက်စိငါးပါးရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့
 ခြေတော်တွေကို ရှိခိုးပါ၏။

(ဥပ္ပလဝဏ်ထေရီဟာ တန်ခိုးအရာမှာ အသာဆုံး
 ရဟန်းမအဖြစ် ဘုရားရှင်ရဲ့ သတ်မှတ်မှုခံရသူ ဖြစ်ပါ
 တယ်။)

မျက်စိငါးမျိုး

၁။ ဗုဒ္ဓစက္ခု = သတ္တဝါတွေရဲ့ ဣန္ဒြေ၊ အာသယ၊
 အနုသယတွေကို သိတဲ့ဉာဏ်၊

၂။ ဓမ္မစက္ခု = အောက်မင်သုံးပါး၊ အောက်ဖိုလ်သုံးပါး၊

၃။ သမန္တစက္ခု = အကုန်သိတဲ့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊

၄။ ဒိဗ္ဗစက္ခု = နတ်မျက်စိလို မြင်တဲ့ဉာဏ်၊

၅။ ပညာစက္ခု = သစ္စာလေးပါးကို သိတဲ့ဉာဏ်။

ဝိဇ္ဇာတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၁၇

အာဠဝကဘီလူးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။

နမဿမာနော သမ္ပန္တံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

(သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ၊ ၃၀၇)

ထိုတပည့်တော် (အာဠဝကဘီလူး)ဟာ နတ်ရွာ
တစ်ရွာမှ အခြားနတ်ရွာတစ်ရွာသို့၊ နတ်မြို့တစ်မြို့မှ
အခြားနတ်မြို့တစ်မြို့သို့ ဘုရားကို ရှိခိုးရင်း တရားကို
ကြွေးကြော်ကာ လှည့်လည်ပါမယ်။

(အရှင်ဥပါလိမထေရ်လည်း ဒီဘုရားရှိခိုးနဲ့ပဲ ရှိခိုး
ပါတယ်။) (အပဒါနပါဠိ၊ ပ၊ ၅၂)

* * * *

လနတ်သား နေနတ်သားတို့ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္ထ၊ ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗဓိ။

သမ္မာဓပဋိပဇ္ဇောသ္မိ၊ တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။

(သံယုတ်ပါဠိ၊ ပ၊ ၄၈)

ရဲရင့်တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားအား
 တပည့်တော် (နေနတ်သား၊ လနတ်သား) ရှိခိုးပါ၏။
 မြတ်စွာဘုရားဟာ ခန္ဓာ အာယတန စတဲ့ တရားအား
 လုံးမှာ ကိလေသာမှ လွတ်နေပါတယ်။

တပည့်တော် (နေနတ်သား၊ လနတ်သား) ဟာ
 ရာဟု အသုရိန်ရဲ့ ဖမ်းဆီးခံရခြင်း အကျပ်အတည်းကို
 ရောက်နေပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟာ တပည့်တော်ရဲ့
 ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူပါ။

* * * *

ထင်းခွေသမားရဲ့သား ဘုရားရှိခိုး

နမော ဗုဒ္ဓဿ။ (ဓမ္မပဒ၊ ဋ္ဌ၊ ဒု၊ ၂၈၄)

မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

* * * *

ဝိဇ္ဇာကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၁၉

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ကရုဏာသီတလဟဒယံ၊

ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမံ။

သနရာမရလောကဂရုံ၊

ဝန္တေ သုဂတံ ဂတိဝိမုတ္တံ။ (သီလက္ခန္ဓာ၊ ဌ စသည်)

မဟာကရုဏာကြောင့် အေးမြတဲ့ စိတ်နှလုံးရှိ
တော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

ပညာအရောင်နဲ့ မောဟအမှောင်ကို အထူးပယ်
ပြီးတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာနဲ့တကွ သတ္တလောကရဲ့ အလေး
ပြုခံရတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

တင့်တယ်သာညင်း ကိုယ်တော်ရဲ့ ကြွခြင်း၊ ဉာဏ်
တော်ရဲ့ ဖြစ်ခြင်းရှိတော်မူတဲ့ မြတ်စွာဘုရား၊

လူ၊ နတ်၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ ဆိုတဲ့ ဂတိ
ငါးပါးမှ အထူးလွတ်တော်မူပြီးတဲ့ မြတ်စွာဘုရား။

အဲဒီမြတ်စွာဘုရားကို တပည့်တော် (ဗုဒ္ဓဃောသ)
ဟာ ရှိခိုးပါ၏။

(အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသဟာ အဋ္ဌကထာကျမ်း
ပေါင်းများစွာကို ရေးသားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဖြစ်ပါတယ်)

* * * *

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ယော ကပ္ပကောဋီဟိပိ အပ္ပမေယျံ၊
ကာလံ ကရောဇ္ဈော အတိဒုက္ကရာနိ။
ခေဒံ ဂတော လောကဟိတာယ နာထော၊
နမော မဟာကာရုဏိကဿ တဿ။

(ပါရာဇိကဏိ၊ ဌ၊)

ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့ ကရုဏာရှိတဲ့ ဘုရားရှင်
ဟာ ကမ္ဘာ့ကုဋေတွေနဲ့တောင် မရေတွက်နိုင်တဲ့ လေး
အသချေုံနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းပတ်လုံး သတ္တဝါလောကရဲ့
စီးပွားအလိုငှာ အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့တဲ့ ကောင်းမှုတွေကို ပြု
တော်မူရလို့ ခန္ဓာကိုယ် ပင်ပန်းတော်မူခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီ
မဟာကာရုဏာရှင် မြတ်စွာဘုရားအား ငါ ရှိခိုးပါ၏။

* * * *

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၂၁

အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

မဟာကာရုဏိကံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဉ္စ ဝိမလံ ဝရံ။
 ဝန္ဓေ အရိယသံဃဉ္စ၊ ဒက္ခိဏေယျံ နိရင်္ဂဏံ။
 (သာရတ္ထ၊ ဋီ၊)

မဟာကရုဏာရှင် မြတ်စွာဘုရား၊ ကိလေသာ
 အညစ်အကြေး ကင်းပြီး မြင့်မြတ်တဲ့ တရားတော်၊
 မြတ်တဲ့အလှူကို ခံယူထိုက်ပြီး ကိလေသာမရှိတဲ့
 အရိယသံဃာ ဒီရတနာမြတ်သုံးပါးကို ငါဟာ ရှိခိုးပါ၏။

(ဒီအရှင်သာရိပုတ္တရာက ပညာအရာ အသာဆုံး
 လက်ျာတော်ရုံ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မဟုတ်ပါ။ သီဟိုဠ်
 (သီရိလင်္ကာ)ကျွန်းက ဖြစ်ပါတယ်။ သာရတ္ထဋီကာ
 ကျမ်း၊ အင်္ဂုတ္တရဋီကာ စတဲ့ ဋီကာတွေကို ရေးသားခဲ့တဲ့
 ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။)

* * * *

အရှင်ဉာဏာဘိဝံသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ယော ဒေသေတွာန သဒ္ဓမ္မံ၊ ဂမ္ဘီရံ ဒုဒ္ဓသံ ဝရံ။
 ဒီဃဒဿီ စိရံ ကာလံ၊ ပတိဋ္ဌာပေသိ သာသနံ။
 (သီလက္ခန္ဓာ၊ ဋီ၊ သစ်)

သူတော်ကောင်းတရားဟာ နက်နဲတယ်၊ မြင်နိုင်
 ခဲတယ်၊ မြင့်မြတ်တယ်၊ အရှည်ကို မြော်မြင်တဲ့ ဘုရား
 ရှင်ဟာ သူတော်ကောင်းတရားကို ဟောပြီး သာသနာ
 တော်ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ တည်စေတော်မူပါတယ်။

ဝိနောယုဇ္ဈာသယေ ဆေကံ၊ မဟာမတိ မဟာဒယံ။
 နတ္တာန တံ သသဒ္ဓမ္မ-ဂဏံ ဂါရဝဘာဇနံ။
 (သီလက္ခန္ဓာ၊ ဋီသစ်)

ဘုရားရှင်ဟာ ကျွတ်ထိုက်တဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့
 အလိုဆန္ဒမှာ ကျွမ်းကျင်တော်မူတယ်၊ ဉာဏ်ကြီးတော်
 မူတယ်၊ ကရုဏာကြီးတော်မူတယ်၊ ရှိသေမှုရဲ့ တည်ရာ
 ဖြစ်တဲ့ ဘုရား တရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုး
 ပါ၏။

(အရှင်ဉာဏာဘိဝံသဟာ မြန်မာနိုင်ငံ အမရပူရ မြို့က ဖြစ်ပါတယ်။ သီလကွန်ဋီကာသစ်ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။)

* * * *

အရှင်သာရိပုတ္တရာရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

အနန္တဉာဏံ ကရုဏာနိကေတံ၊

နမာမိ နာထံ ဖိတပဉ္စမာရံ။

ဓမ္မံ ဝိသုဒ္ဓံ ဘဝနာသဟေတုံ၊

သံဃဉ္စ သေဋ္ဌံ ဟတသဗ္ဗဟိပံ။ (အံ၊ ဋီ)

ဘုရားရှင်ဟာ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိတဲ့ ဉာဏ် ပိုင်ရှင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကရုဏာရဲ့ တည်ရာပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ် ပါတယ်။ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်ပြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် ပါတယ်။ တရားဟာ အထူးစင်ကြယ်ပါတယ်။ ဘဝကို ဖျက်ဆီးဖို့ အကြောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အရိယသံဃာဟာ မြင့်မြတ်ပါတယ်။ မကောင်းမှုအားလုံးကို ပယ်သတ်ပြီး ပါပြီ။ အဲဒီ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ငါ ရှိခိုးပါ၏။

(ဒီအရှင်သာရိပုတ္တရာဟာ ဒီအင်္ဂုတ္တရဋီကာကျမ်း
ပြု ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ။)

* * * *

အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

သဒ္ဓမ္မရံသိမာလီ ယော၊ ဝိနေယျ ကမလာကရေ။
ဝိဗောဓေသိ မဟာမောဟ-တမံ ဟန္တာနု သဗ္ဗသော။
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဋီကာ)

ကျွတ်ထိုက်တဲ့ သတ္တဝါဆိုတဲ့ ကြာရှိရာ ကန်မှာ
သူတော်ကောင်းတရား ရောင်ခြည်အစဉ်ရှိတဲ့ ဘုရား
ရှင် နေမင်းဟာ မောဟအမှောင်ကြီးကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်
သတ်ပြီး ကြာတွေကို ပွင့်လန်းစေပါတယ်။

ဉာဏာတိသယဗိမ္ဗံ တံ၊ ဝိသုဒ္ဓကရုဏာရုဏံ။
ဝန္တိတွာ နိရူပက္ခေသံ၊ ဗုဒ္ဓါဒိစ္စံ မဟောဒယံ။
(ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ဋီကာ)

ဘုရားရှင်ဆိုတဲ့ နေမင်းဟာ လွန်ကဲတဲ့ ဉာဏ်နေ
ဝန်းရှိတယ်။ အထူးစင်ကြယ်တဲ့ ကရုဏာအရုဏ်ရောင်

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၂၅

ရှိတယ်။ ကိလေသာအညစ်အကြေး ကင်းတယ်။ အကြီး
အကျယ် တိုးပွားတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပါ၏။

(အရှင်ဓမ္မပါလ၊ဟာ သီရိလင်္ကာက ဖြစ်ပါတယ်။
အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ ကျမ်းပေါင်းများစွာကို ရေးသားခဲ့တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ဖြစ်ပါတယ်။)

* * * *

အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

မဟာကာရုဏိကံ နာထံ၊ ဥေယျသာဂရပါရဂုံ။

ဝန္ဒေ နိပုဏဂမ္ဘီရ-ဝိစိတြနယဒေသနံ။ (ဥဒါန၊ဌ)

ဘုရားရှင်ဟာ ကရုဏာကြီးတော်မူပါတယ်။ သိ
ဖွယ်တရားဆိုတဲ့ သမုဒ္ဒရာရဲ့ တစ်ဘက်ကမ်းကို ရောက်
တော်မူပါတယ်။ သိမ်မွေ့နက်နဲ ဆန်းကြယ်တဲ့ နည်း
တွေနဲ့ တရားဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်ကို
ငါ ရှိခိုးပါ၏။

* * * *

အရှင်ဓမ္မပါလရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

စရိယာ သဗ္ဗလောကဿ၊

ဟိတာ ယဿ မဟေသိနော။

အစိန္တေယျာနုဘာဝံ တံ၊

ဝန္တေ လောကဂ္ဂနာယကံ။ (စရိယာပိဋက၊ ၄)

ဘုရားရှင်ဟာ သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွား
တွေကို ကျင့်တော်မူပါတယ်။ မကြံစည်နိုင်လောက်
အောင်သော အစွမ်း ရှိတော်မူပါတယ်။ လောကမှာ
အမြတ်ဆုံး ဦးဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဘုရား
ရှင်ကို ငါ ရှိခိုးပါ၏။

* * * *

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ ဝိပ္ပသန္ဓေန စေတသာ။

ဝန္တိတွာ ဝန္တနာမာန-ပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ။

(ကင်္ခါ၊ ၄)

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၂၇

ရှိခိုးခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်း၊ အရိုအသေ
ပြုခြင်းတွေရဲ့ တည်ရာဖြစ်တော်မူတဲ့ ဘုရား၊ တရား၊
သံဃာ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ငါဟာ အထူးကြည်ညိုတဲ့
စိတ်နဲ့ ရှိခိုးပါ၏။

* * * *

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

မဟာမောဟတမောနဒ္ဓေ၊

လောကေ လောကန္တဒဿိနာ။

ယေန သဒ္ဓမ္မပဇ္ဇောတော၊

ဇာလိတော ဇလိတိဒ္ဓိနာ။ (ဓမ္မပဒ၊ ၄)

သင်္ခါရလောကရဲ့အဆုံး နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူတဲ့
ဘုရားရှင်ဟာ မောဟအမှိုက်တိုက်ကြီး မြွေယှက်
ထားတဲ့ လောကကြီးမှာ တောက်ပတဲ့ တန်ခိုးနဲ့ သူ
တော်ကောင်း တရားအလင်းရောင်ကို ထွန်းတောက်
စေတော်မူပါတယ်။

တဿ ပါဒေ နမသိတွာ၊ သမ္ပဒ္ဓဿ သိရီမတော။
 သဒ္ဓမ္မဉ္ဇဿ ပူဇေတွာ၊ ကတွာ သံဃဿ စဉ္ဇလီ။
 (ဓမ္မပဒ၊ ၄)

ကျက်သရေရှိတော်မူတဲ့ အဲဒီဘုရားရှင်ရဲ့ ခြေ
 တော်တွေကို ရှိခိုးပါတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်ရဲ့ သူတော်
 ကောင်းတရားကို ပူဇော်ပါတယ်။ သံဃာအား လက်
 အုပ်ချီပါတယ်။

* * * *

အရှင်သုမင်္ဂလသာမိရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ဝိသုဒ္ဓကရုဏာဉာဏံ၊ ဗုဒ္ဓံ သမ္ပဒ္ဓပူဇိတံ။
 ဓမ္မံ သဒ္ဓမ္မသမ္ဘူတံ၊ နတွာ သံဃံ နိရင်္ဂဏံ။
 အထူးစင်ကြယ်တဲ့ မဟာကရုဏာ၊ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ် (အကုန်သိဉာဏ်) ရှိတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်၊ ဘုရား
 ရှင်က ပူဇော်အပ်တဲ့ တရားတော်၊ သူတော်ကောင်း
 တရားကြောင့် ဖြစ်ပြီး ကိလေသာမရှိတဲ့ အရိယာသံဃာ
 တော် ဆိုတဲ့ ရတနာသုံးပါးကို ငါ ရှိခိုးပါ၏။

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၂၉

(ဋီကာကျော်ကျမ်းကို ရေးသားခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
အရှင်သုမင်္ဂလသာမိပါပဲ။)

* * * *

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ဇာတိကောဋိသဟဿေဟိ၊

ပမာဏရဟိတံ ဟိတံ။

လောကဿ လောကနာထေန၊

ကတံ ယေန မဟေသိနာ။ (ဇာတ်၊ ၄)

လောကရဲ့အားကိုးရာဖြစ်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားဟာ
ဘဝပေါင်း ကုဋေတစ်ထောင်နဲ့ လောကရဲ့ အစီးအပွား
ကို အတိုင်းအတာ မရှိအောင် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့
ပါတယ်။

တဿ ပါဒေ နမသိတွာ၊

ကတွာ ဓမ္မဿ စဉ္ဇလီ။

သံဃဉ္စ ပတိမာနေတွာ၊

သဗ္ဗသမ္မာနဘာဇနံ။ (ဇာတ်၊ ၄)

အဲဒီဘုရားရှင်ရဲ့ ခြေတော်တွေကို ရှိခိုးပါတယ်။
 တရားတော်ကို လက်အုပ်ချီပါတယ်။ ရိုသေမြတ်နိုးမှု
 အားလုံးရဲ့တည်ရာဖြစ်တော်မူတဲ့ သံဃာတော်ကို မြတ်
 နိုးပါတယ်။

* * * *

အရှင်စောဠိယကဿပရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ကရုဏာပုဏ္ဏဟဒယံ၊ သုဂတံ ဟိတဒါယကံ။
 နတ္တာ ဓမ္မဉ္စ ဝိမလံ၊ သံဃဉ္စ ဂုဏသမ္ပဒံ။

(ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ)

ကရုဏာနဲ့ပြည့်တဲ့ စိတ်နှလုံးရှိပြီး အစီးအပွားကို
 ပေးတော်မူတဲ့ ဘုရားရှင်၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး
 ကင်းတဲ့ တရားတော်၊ သီလစတဲ့ ဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့
 သံဃာတော်ကို ရှိခိုးပါ၏။

(ဒီအရှင်မြတ်ဟာ ဝိမတိဝိနောဒနိဋ္ဌိကာကို ရေးခဲ့
 ပါတယ်။)

* * * *

ရှေးမထေရ်တစ်ပါးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ဝန္တိတွာ သိရသာ သေဌံ၊ ဗုဒ္ဓမပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ။

ဧညျသာဂရမုတ္တိဏ္ဏံ၊ တိဏ္ဏံ သံသာရသာဂရံ။

(အပဒါန၊ ဋ္ဌ)

ဘုရားရှင်ဟာ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်၊ အတူမရှိပုဂ္ဂိုလ်၊
သိဖွယ်သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသရာ
သမုဒ္ဒရာကို ကူးမြောက်ပြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ
ဘုရားရှင်ကို ဦးတိုက်ရှိခိုးပါ၏။

(ဒီမထေရ်တစ်ပါးဟာ အပဒါနအဋ္ဌကထာကျမ်းပြု
ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။)

* * * *

အရှင်မဟာနာမထေရ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ယော သဗ္ဗလောကာတိဂသဗ္ဗသောဘာ၊

ယုတ္တေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဂုဏေဟိ ယုတ္တော။

ဒေါသေဟိ သဗ္ဗေဟိ သဝါသနေဟိ၊

မုတ္တော ဝိမုတ္တိ ပရမဉ္စ ဒါတာ။ (ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊ ဋ္ဌ)

ဘုရားရှင်ဟာ တစ်လောကလုံးကို ကျော်လွန်
သွားတဲ့ ဂုဏ်အားလုံး ရှိတော်မူတယ်။ တင့်တယ်မှု
အားလုံးနဲ့ ယှဉ်တွဲတဲ့ ဂုဏ်အားလုံး ရှိတော်မူတယ်။
အပြစ်အားလုံးမှ ဝါသနာနဲ့တကွ လွတ်ကင်းတော်မူ
တယ်။ အမြတ်ဆုံး လွတ်မြောက်မှုကိုလည်း ပေးတော်
မူတယ်။

နိစ္စံ ဒယာစန္ဒနသီတစိတ္တော၊
ပညာရဝိဇ္ဇောတိတသဗ္ဗနေယျော။
သဗ္ဗေသု ဘူတေသု တမဂ္ဂဘူတံ၊
ဘူတတ္ထနာထံ သိရသာ နမိတ္တာ။
(ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်၊ ၄)

ဘုရားရှင်ဟာ အမြဲ ကရုဏာစန္ဒကူးကြောင့် အေး
မြတဲ့စိတ် ရှိတော်မူပါတယ်။ ကျွတ်ထိုက်တဲ့ သတ္တဝါ
အားလုံးကို ပညာနေရောင်နဲ့ အလင်းရောင် ပေးတော်
မူပါတယ်။ သတ္တဝါအားလုံးထဲမှာ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်
မူပါတယ်။ အမှန်ကို လိုလားသူတွေရဲ့ အားကိုးရာ

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၃၃

ဖြစ်တော်မူပါတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်ကို ဦးခေါင်းညွတ်
လျှိုး ရှိခိုးပါ၏။

(အရှင်မဟာနာမဟာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာကို
ရေးခဲ့ပါတယ်။)

* * * *

အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

အနန္တညဏ် ကရုဏာလယံ လယံ၊

မလဿ ဗုဒ္ဓံ သုဿမာဟိတံ ဟိတံ။

နမာမိ ဓမ္မံ ဘဝသံဝရံ ဝရံ၊

ဂုဏာကရဉ္ဇေဝ နိရင်္ဂဏံ ဂဏံ။ (ဗုဒ္ဓဝံသ၊ ၄)

ဘုရားရှင်ဟာ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိတဲ့ ဉာဏ်
ပိုင်ရှင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကရုဏာရဲ့ တည်ရာပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်
တော်မူပါတယ်။ ကိလေသာအညစ်အကြေးကို ပယ်ရှား
တော်မူထားပါသည်။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်တယ်။
အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူတယ်။ တရားတော်ဟာ

ဘဝကို ပိတ်ဆို့တတ်တယ်။ မြင့်မြတ်တယ်။ အရိယာ
သံဃာဟာ သီလစတဲ့ ဂုဏ်တွေရဲ့ တည်ရာဖြစ်တယ်။
ကိလေသာကင်းတယ်။ အဲဒီဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ
ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးပါ၏။

(အရှင်ဗုဒ္ဓဒတ္တဟာ ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာကို ရေးခဲ့
ပါတယ်။)

* * * *

အရှင်ဥပသေနရဲ့ ဘုရားရှိခိုး။

အဝိဇ္ဇာလင်္ဂိ ဃာတေန္တော၊

နန္ဒိရာဂဉ္စ မူလတော။

ဘာဝေန္တိဋ္ဌကိကံ မဂ္ဂံ။

ဗုဒ္ဓိယော အမတံ ပဒံ။ (မဟာနိဒ္ဒေသ၊ ၄)

ဘုရားရှင်ဟာ အဝိဇ္ဇာမင်းတုပ်ကို ချိုးဖျက်ပြီးပြီ၊
သာယာတပ်မက်မှုကိုလည်း အမြစ်ပါ ပယ်နှုတ်ပြီးပြီ၊
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကို ပွားကာ မသေရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရရှိပြီးပြီ။

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၃၅

ပါပုဏ်တွာ ဖိနော ဗောဓိ၊

မိဂဒါယံ ဝိဂါဟိယ။

ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတွာ၊

ထေရံ ကောဏ္ဍည မာဒိတော။

ဘုရားရှင်ဟာ ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်ပြီး မိဂဒါ
ဝုန်တောကို ကြွကာ ကောဏ္ဍညထေရ်ကို အဦးပြုပြီး
ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူတယ်။

အဋ္ဌာရသန္တံ ကောဋီနံ၊

ဗောဓေသိ တာပသော တဟိ။

ဝန္ဓေဟံ သိရသာ တဉ္စ၊

သဗ္ဗသတ္တာနမုတ္တမံ။

ဘုရားရှင်ဟာ အဲဒီမိဂဒါဝုန်တောမှာ ၁၈-ကုဋေ
သော ဗြဟ္မာတွေအား တရားအသိထူးကို သိစေပါ
တယ်။ သတ္တဝါအားလုံးမှာ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူတဲ့
အဲဒီဘုရားရှင်ကို ငါ (ဥပသေန) ရှိခိုးပါ၏။

(အရှင်ဥပသေနဟာ မဟာနိဒ္ဒေသနဲ့ ဂူဠနိဒ္ဒေသရဲ့
အဋ္ဌကထာကို ရေးခဲ့ပါတယ်။)

အရှင်ဗုဒ္ဓနာဂရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

တိလောကတိလကံ ဗုဒ္ဓံ၊ ဝန္ဓေ သုဒ္ဓဂုဏာကရံ။

ကရုဏာသီတလီဘူတ-ဟဒယံ မဟိတောဒယံ။

(ကင်္ခါ၊ ဋီသစ်)

ဘုရားရှင်ဟာ လူ နတ် ဗြဟ္မာ ဆိုတဲ့ လောက သုံးပါးရဲ့ မှန်ကူသဖွယ် ဖြစ်ပါတယ်။ စင်ကြယ်တဲ့ ဂုဏ်တွေရဲ့ တည်ရာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကရုဏာကြောင့် အေးမြတဲ့ စိတ်နှလုံး ရှိတော်မူပါတယ်။ ရိုသေလေးစားထိုက်တဲ့ ကြီးပွားခြင်း ရှိတော်မူပါတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပါတယ်။

(အရှင်ဗုဒ္ဓနာဂဟာ ကင်္ခါဋီကာသစ်ကို ရေးခဲ့ပါတယ်။)

သိကြားမင်းရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊

ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိဝ အန္တလိက္ခေ။

တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊

ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။ (သုတ္တ၊ ပါ၊ ၃၁၅)

ဒီနေရာမှာ မြေကြီးကို မှီနေကြတဲ့ နတ်တွေ၊
 ကောင်းကင်မှာ နေကြတဲ့ နတ်တွေ စုဝေးရောက်ရှိနေ
 ကြပါပြီ။ အခု ငါတို့တစ်တွေဟာ လောကစီးပွားအလို့
 ငှာ ကြိုးစားသူတို့ရဲ့ ကြိုးစားနည်းနဲ့ ကြိုးစားပြီး လူ
 တွေ၊ နတ်တွေရဲ့ အပူဖော်ခံရတဲ့ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုး
 ကြပါ၏။ သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းငြိမ်းကြပါစေ။

* * * *

နတ်စစ်သူကြီးနှစ်ဦးရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

တေ မယံ ဝိစရိဿာမ၊ ဂါမာ ဂါမံ နဂါ နဂံ။
 နမဿမာနာ သမ္ပုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

(သုတ္တနိပါတ်ပါဠိ၊ ၃၀၅)

ငါတို့ဟာ ဘုရားရှင်ကို ရှိခိုးပြီး တရားဂုဏ်ကို
 ကြွေးကြော်ကာ နတ်မြို့တစ်မြို့မှ၊ အခြားနတ်မြို့တစ်
 မြို့သို့၊ နတ်တောင်တစ်တောင်မှ အခြားနတ်တောင်
 တစ်တောင်သို့ လှည့်လည်ကြပါမယ်။

(သာတာဂိရနတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးနဲ့ ဟေမဝတ
နတ်ဘီလူးစစ်သူကြီးတွေရဲ့ ဘုရားရှိခိုး ဖြစ်ပါတယ်။)

* * * *

ပိကီယပုဏ္ဏားရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ပဿာမိ နံ မနသာ စက္ခုနာဝ၊
ရတ္တိန္ဒြိယံ ဗြာဟ္မဏ အပ္ပမတ္တော။
နမဿမာနော ဝိဝဿေမိ ရတ္တိ၊
တေနော မညာမိ အဝိပ္ပဝါသံ။
(သုတ္တန်ပါတပါဠိ၊ ၄၅၁)

အို ဗာဝရီဆရာကြီး ... အကျွန်ုပ်ဟာ အဲဒီဘုရား
ရှင်ကို မျက်စိနဲ့ မြင်သလို စိတ်နဲ့ မြင်နေပါတယ်။
နေ့ညပတ်လုံး မမေ့မလျော့ဘဲ ရှိခိုးလျက်သာ ညဉ့်ကို
ကုန်လွန်စေပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ ဘုရားနဲ့ကင်းကွာ
မနေဘူးလို့ အကျွန်ုပ် ယူဆထင်မြင်ပါတယ်။

* * * *

အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ကရုဏာ ဝိယ သတ္တေသု၊

ပညာ ယဿ မဟေသိနော။

ဧညျဓမ္မေသု သဗ္ဗေသု၊

ပဝတ္တိတ္ထ ယထာရစိ။

ဘုရားရှင်ရဲ့ မဟာကရုဏာတော်ဟာ သတ္တဝါ အားလုံးအပေါ်မှာ အလိုတော်အားလျော်စွာ (သတ္တဝါ တစ်ယောက်အပေါ်မှာ အာရုံပြုချင်ရင် တစ်ယောက် အပေါ်မှာ၊ သတ္တဝါအများအပေါ် အာရုံပြုချင်ရင် သတ္တဝါ အများအပေါ်မှာ အာရုံပြုသောအားဖြင့်) ဖြစ်ပေါ်ပျံ့နှံ့ ပါတယ်။ အဲဒီလိုပါပဲ ပညာတော်ဟာလည်း သိသင့် သိထိုက်တဲ့ တရားအားလုံးအပေါ်မှာ အလိုတော်အား လျော်စွာ (သိတော်မူသောအားဖြင့်) ဖြစ်တော်မူပါတယ်။

ဒယာယ တာယ သတ္တေသု၊

သမုဿာဟိတမာနသော။

ပါဠိဟိရာဝသာနမ္ပိ၊

ဝသန္တော တိဒသာလယေ။ (အဋ္ဌသာလီနီ၊ ၄)

ဘုရားရှင်ဟာ သတ္တဝါတို့အပေါ်မှာ အဲဒီမဟာ
ကရုဏာက ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းခံရတဲ့ စိတ်ရှိလို့
တန်ခိုးပြာဋိဟာ ပြပြီးမှုရဲ့ အဆုံးမှာ တာဝတိံသာနတ်
ပြည်၌ သီတင်းသုံးတော်မူပါတယ်။

ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှိ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလနာမကေ။

သိလာသနေ သန္နိသိန္ဓော၊ အာဒိစ္စော ယုဂန္ဓရေ။

(အဋ္ဌသာလိနီ)

ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရဲ့ အနီးအောက်မှာ ပဏ္ဍု
ကမ္မလာအမည်ရှိ ကျောက်နေရာမှာ တင့်တယ်စွာ ထိုင်
နေတော်မူပါတယ်။ ဥပမာ ယုဂန္ဓုရ်တောင်ပေါ်က နေ
မင်းဟာ တင့်တယ်သလိုပါပဲ။

စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ၊ ဒသဟာဂမ္မ သဗ္ဗသော။

သန္နိသိန္ဓေန ဒေဝါနံ၊ ဂဏေန ပရိဝါရိတော။

(အဋ္ဌသာလိနီ၊ ၄)

အရပ်မျက်နှာအားလုံးမှာ စကြဝဠာတစ်သောင်းက
လာပြီး ကောင်းကောင်း ထိုင်နေတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်း
က ဘုရားရှင်ကို ခြံရံနေပါတယ်။

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၄၁

မာတရုံ ပမုခံ ကတွာ၊

တဿာ ပညာယ တေဿော။

အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊

ဒေဝါနံ သမ္ပဝတ္တယိ။ (အဋ္ဌသာလိနီ၊ ၄)

နတ်မယ်တော်ကို အဦးပြုပြီး သဗ္ဗညုတဉာဏ်
ပညာတော်ရဲ့အစွမ်းနဲ့ အဘိဓမ္မာကို ဟောရာ ဟော
ကြောင်း ဒေသနာအစဉ်ကို ဘုရားရှင်က နတ် ဗြဟ္မာ
တွေအား ဟောတော်မူပါတယ်။

တဿ ပါဒေ နမသယိတွာ၊

သမ္ပုဒ္ဓဿ သိရီမတော။

သဒ္ဓမ္မဉ္ဇဿ ပူဇေတွာ၊

ကတွာ သံဃဿ စဉ္ဇလီ။ (အဋ္ဌသာလိနီ၊ ၄)

ကျက်သရေရှိတဲ့ အဲဒီဘုရားရှင်ရဲ့ ခြေတော်တွေ
ကို ရှိခိုးပါ၏။ အဲဒီဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်ကို ပူဇော်
ပါ၏။ အရိယာသံဃာတော်အား လက်အုပ်ချီပါ၏။

* * * *

အရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့ ဘုရားရှိခိုး

ဣမေဟိ အဋ္ဌိဟိ တမဂ္ဂပုဂ္ဂလံ၊
 ဒေဝါတိဒေဝံ နရဒမ္မသာရထိ။
 သမန္တစက္ခု သတပုညလက္ခဏံ၊
 ပါဏေဟိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဥပေမိ။
 (ဓမ္မပဒ၊ ဋ္ဌ၊ ပ၊ ၉၅)

ငါ့နောင်တော်ဘုရားရှင်ဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ
 အသာဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။ နတ်အပေါင်းတို့ ဦးခေါင်း
 ညွတ်လျှိုး ရှိခိုးရာအစစ် နတ်မင်းကြီးလည်း ဖြစ်ပါ
 တယ်။ ဆုံးမရန် ကြုံ များမိုလ်ပုံကို စုံလင်စွာ သင်
 ပေး၍ ယဉ်ကျေးအောင်လည်း ဆုံးမတော်မူပါတယ်။
 အကုန်သိမြင်တဲ့ ဉာဏ်ပိုင်ရှင်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရာ
 ပေါင်းများစွာ ဘုန်းသမ္ဘာကြောင့် အစဉ်မြင့်ကြွယ် တင့်
 တယ်တဲ့ လက္ခဏာလည်း ရှိပါတယ်။ အဲဒီနောင်တော်
 ဘုရားရှင်ကို ဒီအရိုးတွေနဲ့ရော ချုပ်ပျောက်ခါနီးဖြစ်တဲ့
 ဒီအသက်တွေနဲ့ပါ အပြစ်ရှိသမျှ သတိရလို့ အဖန်ဖန်
 ကန်တော့ခဲ့ပါတယ်ဘုရား။

ပိဋကတော်လာ ဘုရားရှိခိုးများ

၄၃

(ဒီလိုကန်တော့ချိန်မှာ အရှင်ဒေဝဒတ်ရဲ့ ခန္ဓာ
ကိုယ်ဟာ ခြေထောက်မှစပြီး မေးရိုးအထိ မြေကြီးထဲ
မြှုပ်ဝင်သွားပါပြီ။ အဲဒီနောက်ဆုံးအချိန်မှာ နောင်တ
ရပြီး ကန်တော့ခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။)

သာမဏေကျော်

ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၇)ရက်၊ ၆၄-ခုနှစ်။

(၂၄၊ ၈၊ ၂၀၀၂)

* * * *

အခက်အတွက်

လက်နှက်ကောင်း

သာမဏေကျော်

မာတိကာ

၁။ သစ္စာတည်တဲ့ အခါ	၄၉
၂။ သစ္စာတန်ခိုး	၅၀
၃။ သိကြားမင်းလောင်း မဃရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၅၁
၄။ မဟာကပ္ပိနမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၅၂
၅။ ဘုရားလောင်း ကဏ္ဍဒီပါယနရသေ့ရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၅၅
၆။ စက္ကနရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၅၈
၇။ သားလေးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၆၀
၈။ မျက်မမြင် လှေသူကြီးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၆၁
၉။ သိင်္ဃမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၆၆
၁၀။ မိဖုရားခေါင်ကြီး သုမေဓာရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၆၈
၁၁။ မိခင်ရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၇၄
၁၂။ သမ္ဗုဒ္ဓလာမင်းသမီးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၇၆
၁၃။ ပြည့်တန်ဆာမရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၇၉

၁၄။	စီနမင်းနဲ့ သစ္စာ	၈၄
၁၅။	ဘုရားလောင်း ငုံးမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၈၅
၁၆။	ငါးမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၈၈
၁၇။	ဗောဇ္ဈင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံ	၉၁
၁၈။	မဟာကရုဏာရှင်ရဲ့ သစ္စာ	၉၅
၁၉။	အရှင်အင်္ဂုလိမာလရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၉၇
၂၀။	မိခင်ပါရိကာရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၀၂
၂၁။	နိဗ္ဗာန်တရားနဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၀၇
၂၂။	မဂ်တရားနဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၀၈
၂၃။	သံဃာရတနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံ	၁၀၉
၂၄။	သံဃာရတနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံ	၁၁၀
၂၅။	သောတာပန်အရိယာသံဃာ့ဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၁၁
၂၆။	အနိမ့်ဆုံး သောတာပန်ဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၁၂
၂၇။	သောတာပန်သံဃာ့ဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၁၅

၂၈။	ဘုရားဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၁၆
၂၉။	သံဃာ့ဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ	၁၁၈

မာတိကာ ပြီးပါပြီ။

* * * *

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

သစ္စာတည်တဲ့အခါ

သတ္တဝါတွေ သစ္စာတည်တဲ့အခါမှာသာ အရသာ အားလုံးဟာ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်လာကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် သစ္စာဟာ အရသာတွေထဲက အချိုမြိန်ဆုံးပါပဲ။

သစ္စာ (ဝိရတိသစ္စာနဲ့ ဝစီသစ္စာ)မှာ တည်တဲ့ သူတော်ကောင်းတွေဟာ ဝဋ်ဆင်းရဲရဲ့ တစ်ဖက်ကမ်း ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သစ္စာဟာ အချိုမြိန်ဆုံး အရသာပါပဲ။ (ဇာတ်၊ ဋ္ဌ၊ ပဉ္စမ၊ ၅၃၂)

* * * *

သစ္စာတန်ခိုး

“မိလိန္ဒမင်းကြီး၊ အမှန်ကို ပြောသူတွေက သစ္စာဆိုကြပါတယ်။ သစ္စာစကားဆိုတာ လောကမှာ ရှိပါသလား။ (မိလိန္ဒပညာပါဠိ၊ ၁၂၄)

သစ္စာစွမ်းအား

“မိလိန္ဒမင်းကြီး၊ သစ္စာစွမ်းအားကို ဒီလို သိထားရပါမယ်”။

“သစ္စာနဲ့ မရောက်နိုင်၊ မရနိုင်တဲ့အရာ ဆိုတာ မရှိ”။ (မိလိန္ဒပညာပါဠိ၊ ၁၂၅)

သစ္စာအကျိုး

“မိလိန္ဒမင်းကြီး၊ သစ္စာမှာ တည်သူတွေဟာ မရနိုင်တဲ့ အကျိုးဆိုတာ မရှိ၊ အကျိုးအားလုံးကို ရနိုင်ကြတယ်။” (မိလိန္ဒပညာပါဠိ၊ ၁၂၆)

* * * *

သိကြားမင်းလောင်း မယရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ကျွန်တော်တို့ သူခိုးတွေ ဖြစ်ခဲ့ရင် ဆင်က ကျွန်တော်တို့ကို နင်းပါစေ။ သူခိုးတွေ မဟုတ်ရင် မနင်းပါစေနဲ့။” (သုတ်မဟာဝါ၊ ဋ္ဌ၊ ၃၀၄)

သစ္စာအကျိုး

ရွာစားရဲ့ ကုန်းတိုက်မှုကြောင့် ရှင်ဘုရင်က မယတို့ သူငယ်ချင်းတစ်သိုက်ကို ဆင်နဲ့ နင်းသတ်ခိုင်းပါတယ်။ အဲဒီသစ္စာစကားရဲ့ စွမ်းအားကြောင့် ဆင်ဟာ မယတို့အနားကို ကပ်တောင် မကပ်ဝံ့ပါ။ အော်ပြီး ပြေးပါတယ်။ ဖျာနဲ့ ဖုံးပြီး အနင်းခိုင်းပြန်တော့လည်း ဆင်က ပိုအော်ပြီး ပြေးပါတယ်။

သစ္စာဆိုတယ် ဆိုတာဟာ ဒီလောကလူသားအတွက် အားကိုးရာ ဖြစ်ပါတယ်။ (သုတ်မဟာဝါ၊ ဋ္ဌ၊ ၃၀၄)

* * * *

မဟာကပ္ပိနမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

ဘုရားရှင်ဟာ တကယ်ပဲ ဘဝရေအလျဉ်ကို ကူး
မြောက်ပြီးပါပြီ။ သင်္ခါရလောက (ရုပ်နာမ်)တွေရဲ့ အဆုံး
နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်တော်မူပါတယ်။ သိစရာအားလုံးကို
သိတော်မူပါတယ်။

ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် ငါ့ရဲ့
ခရီးသွားမှုဟာ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ပါစေ။

ဘဝသောတံ ဟဝေ ဗုဒ္ဓေါ၊

တိဏ္ဍော လောကန္တဂ္ဂု ဝိဒူ။

တေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။ (အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၁၂၀)

မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဟာ အေးငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို သွားတဲ့
လမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ်တွေမှ လွတ်ရာနိဗ္ဗာန်ဟာ
တကယ့်ကိုပဲ ချမ်းသာပါတယ်။

ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် ငါ့ရဲ့
ခရီးသွားမှုဟာ ပြီးမြောက်အောင်မြင်ပါစေ။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၅၃

ယဒိ သန္တိဂမော မဂ္ဂေါ၊ မောက္ခော စစ္စန္တိကံ သုခံ။
ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။

(အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၁၂၀)

သံဃာတော်ဟာ ဘဝသံသရာခရီးခဲကို လွန်
မြောက်ပြီးပါပြီ။ ကောင်းမှုမျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးကြချရာ
အကောင်းဆုံး လယ်ယာမြေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် ငါ့ရဲ့
ခရီးသွားမှုဟာ ပြီးစီးအောင်မြင်ပေါ့။

သံဃော ဝေ တိဏ္ဍသံသာရော၊

ပုညက္ခေတ္တာ အနုတ္တရော။

ဇေတန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဂမနံ မေ သမိဇ္ဈတု။ (အပဒါနပါဠိ၊ ဒု၊ ၁၂၀)

မဟာကပ္ပိနမင်းရဲ့ သစ္စာဓိဋ္ဌာန်

“ဘုရားရှင်ဟာ သိစရာမှန်သမျှကို ကိုယ်တော်
တိုင် အမှန်အတိုင်း သိခဲ့ရင် ဒီမြင်းတွေရဲ့ ခွာကိုတောင်
ရေ မစိုပါစေတည်း။” (ထေရဂါထာပါဠိ၊ ဋ၊ ၁၈၀)

မဟာကပ္ပိနရဲ့ သစ္စာဓိဋ္ဌာန်

“လှေ စသည်တွေကို ကြည့်နေတဲ့ ငါတို့ကို ဇာတိ (ပဋိသန္ဓေတည်နေမှု)က အိုမှုရောဆီကို ပို့ဆောင်တယ်။ အိုမှုက သေမှုဆီကို ပို့ဆောင်တယ်။ ငါဟာ ယုံမှားမှုကင်းစွာနဲ့ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ရည်စူးပြီး ထွက်လာတယ်။ အဲဒီရတနာသုံးပါးရဲ့ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့် ဒီရေဟာ ရေလို မဖြစ်ပါစေနဲ့။” (ဓမ္မပဒ၊ ဋ္ဌ၊ ပ၊ ၃၅၅)

သစ္စာအကျိုး

မဟာကပ္ပိနမင်းရဲ့ အမတ်တစ်ထောင်ဟာ မြင်းကိုယ်စီးကာ ဘုရားဂုဏ်တော်တွေကို အောက်မေ့ရင်း အနက် တစ်ဂါဝုတ်၊ အနံအကျယ် နှစ်ဂါဝုတ်ရှိတဲ့ အပရစ္ဆာမြစ်ကို ဖြတ်ကူးကြပါတယ်။ တရားဂုဏ်တော်တွေကို အောက်မေ့ရင်း အနက်ရော အနံအကျယ်ပါ ယူနာဝက်ရှိတဲ့ နီလဝါဟိနီမြစ်ကို ဖြတ်ကူးကြပါတယ်။ သံဃာ့ဂုဏ်တော်တွေကို အောက်မေ့ရင်း အနက်ရော

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၅၅

အနံအကျယ်ပါ တစ်ယူနိုဒ်တဲ စန္ဒဘာဂါမြစ်ကို ဖြတ်
ကူးကြပါတယ်။

ကျောက်ဖျာပေါ်မှာလိုပဲ ရေပြင်ပေါ် ပြေးသွားကြ
ပါတယ်။ ပြေးသွားတဲ့ မြင်းတွေရဲ့ ခွာအဖျားတွေ ရေ
မစိုကြပါ။ (ဓမ္မပဒ၊ ဌ၊ ပ၊ ၃၅၅)

* * * *

ဘုရားလောင်း ကထုဒီပါယန ရသေ့ရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါဟာ ခုနစ်ရက်ပဲ ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်ကာ
ကောင်းမှုကို လိုလားပြီး အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ခဲ့ပါတယ်။
နှစ်ပေါင်း (၅၀)ကျော်ကြာ ရသေ့ဘဝမှာ မပျော်မွေ့ဘဲ
ကျင့်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို ငါဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ
မပြောခဲ့ပါ။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် ယည
ဒတ္တမင်းသားလေးမှာ ချမ်းသာပါစေ၊ အသက်ရှင်ပါစေ”

သစ္စာအကျိုး

ယညဒတ္တဦးခေါင်းပေါ် လက်တင်ကာ အဲဒီလို သစ္စာဆိုလိုက်တာနဲ့ပဲ ယညဒတ္တရဲ့ နို့အရပ်မှ အထက် ရှိအဆိပ်ဟာ လျော့ကျပြီး မြေကြီးထဲကို ဝင်သွားပါတယ်။ ယညဒတ္တမင်းသားလေးဟာ မျက်စိတွေကို ဖွင့်ပြီး မိဘတွေကို ကြည့်ကာ “အမေ၊ အဖေ” လို့ ခေါ်ပြီး လူးလိုမ့်ကာ အိပ်သွားပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ၊ ၃၁)

ဖခင် မဏ္ဍုဗျရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါဟာ အိမ်ကို တည်းခိုဖို့ လာတဲ့ ဧည့်သည်ကို မြင်ရရင် ဘယ်တော့မှ ကျွေးမွေးရတာကို သဘောမကျ၊ အကြားအမြင်များတဲ့ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတွေကလည်း “ဒီဒကာဟာ လှူရတာကို သဘောမကျ၊ ငါတို့ကို သဘောမကျ” လို့ ငါသဘောမကျတာကို မသိကြ၊ ငါက ပေးလှူတဲ့အခါမှာလည်း အကျိုးကို မယုံကြည်ဘဲ၊ မလှူချင်ဘဲ လှူရပေမယ့် တစ်ပါးသူတွေက ငါ့ရဲ့ မလှူ

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၅၇

ချင်တာကိုလည်း မသိကြ၊ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကား
ကြောင့် ငါ့သားလေး ယညဒတ္တမှာ ချမ်းသာပါစေ၊
အသက်ရှင်ပါစေ။”

သစ္စာအကျိုး

ယညဒတ္တရဲ့ ရင်ဘက်ပေါ် လက်တင်ကာ အဲဒီလို
သစ္စာဆိုလိုက်တာနဲ့ ခါးအထက်က အဆိပ်ဟာ လျှော
ကျပြီး မြေကြီးထဲသို့ ဝင်သွားပါတယ်။ ယညဒတ္တဟာ
ထပြီး ထိုင်ပါတယ်၊ ရပ်တော့ မရပ်နိုင်သေးပါ။ (ဇာတ်၊
၄၊ စတုတ္ထ၊ ၃၂)

မိခင်ရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါ့သားလေး ... အဆိပ်ပြင်းလှတဲ့ မြွေက တွင်း
ထဲက ထွက်လာပြီး ငါ့သားလေးကို ကိုက်တယ်၊ အဲဒီ
မြွေအပေါ်နဲ့ သင့်အဖေအပေါ်မှာ ငါ့ရဲ့ မုန်းတာဟာ
မထူးပါ။ အဲဒီလို မုန်းတာကို ဒီနေ့မှတစ်ပါး အရင်က
ဘယ်သူ့ကိုမှ အသိမပေးခဲ့ပါ။ အဲဒီစကား မှန်ရင် အဲဒီ

၅၈

သာမဏေကျော်

မှန်တဲ့စကားကြောင့် ငါ့သားလေး ချမ်းသာပါစေ၊
အသက်ရှင်ပါစေ။”

သစ္စာအကျိုး

မိခင်ဖြစ်သူဟာ အဲဒီလို သစ္စာဆိုလိုက်တာနဲ့
အဆိပ်အားလုံး လျော့ကျကာ မြေကြီးထဲကို ဝင်သွား
ပါတယ်။ ယညဒတ္တဟာ ခန္ဓာကိုယ်မှာ အဆိပ်ကင်းစင်
သွားလို့ ထကာ ကစားဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။ (ဇာတ်၊
ဋ္ဌ၊ စတုတ္ထ၊ ၃၂)

* * * *

စက္ကနရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါဟာ မွေးဖွားပြီးတဲ့အချိန်က စပြီး သတ္တဝါရဲ့
အသက်ကို သေစေလိုတဲ့စိတ်နဲ့ သတ်တာကို ငါ မသိပါ”

သစ္စာအကျိုး

သီရိလင်္ကာကျွန်းက စက္ကနဥပါသကာရဲ့ မိခင်မှာ
စက္ကနငယ်ရွယ်စဉ်ကပဲ ရောဂါဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဆေးဆရာ

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၅၉

ကလည်း “ယုန်သားအစိုကို ရသင့်တယ်”လို့ ပြောလို့ စက္ကနရဲ့အစ်ကိုက “ငါ့ညီ ... သွားပါ။ လယ်တောကို လှည့်လည်ချေ”လို့ ပြောကာ စက္ကနကို စေလွှတ်လိုက်ပါတယ်။

စက္ကနက လယ်တောကို သွားတဲ့အခါ ယုန်တစ်ကောင်က ကောက်ပင်နုကို စားဖို့ လာနေပါတယ်။ ယုန်က စက္ကနကို မြင်လျှင်မြင်ချင်းပဲ လျင်တဲ့အဟုန်နဲ့ ပြေးတဲ့အခါ နွယ်နဲ့ ငြိနေလို့ “ကရီ၊ ကရီ”လို့ အော်တယ်။

စက္ကနဟာ အဲဒီအသံကြောင့် သွားပြီး အဲဒီယုန်ကို ဖမ်းကာ “အမေ့အတွက် ဆေးလုပ်မယ်”လို့ ကြံလိုက်တယ်။ “အမေရဲ့ အသက်အတွက် သူတစ်ပါး အသက်ကို ငါသတ်တာဟာ မသင့်တော် မလျောက်ပတ်ဘူး”လို့ ကြံပြန်တယ်။

အဲဒီအခါ “သွားပါ။ တောမှာ ယုန်တွေနဲ့အတူ မြက်၊ ရေကို သုံးဆောင်ပါ”လို့ ပြောပြီး ယုန်ကို လွှတ်

လိုက်တယ်။ အစ်ကိုက “ငါ့ညီ ယုန် ရခဲ့ရဲ့လား”လို့
မေးတဲ့အခါ အဲဒီဖြစ်ပုံကို ပြောပြတယ်။

အဲဒါကြောင့် စက္ကနကို အစ်ကိုက ခြိမ်းခြောက်
တယ်။ စက္ကနက အမေ့ထံ သွားပြီး အထက်ပါသစ္စာ
စကားကို ဆိုပါတယ်။ အဲဒီခဏမှာပဲ စက္ကနရဲ့ မိခင်
ဟာ ရောဂါပျောက်သွားပါတယ်။ (အဋ္ဌသာလိနီ၊ ၁၄၆)

* * * *

သားလေးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါရဲ့ မိခင်နှုတ်နဲ့ ပြောလိုက်တဲ့ စကားဟာ ပြော
တိုင်း မဖြစ်ပါစေနဲ့။ စိတ်နဲ့ ကြံတဲ့ အကြံဟာ ကြံ
တိုင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။”

သစ္စာအကျိုး

သူငယ်တစ်ယောက်ဟာ မိခင်ရဲ့စကားကို မနာ
ယူဘဲ တောကို သွားသတဲ့။ အဲဒီသူငယ်ကို မိခင်က

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၆၁

ပြန်လာအောင် မလုပ်နိုင်လို့. “ကြမ်းတမ်းတဲ့ ကျွဲမက
 နင့်ကို လိုက်ပါစေဟယ်”လို့. ကျိန်ဆဲလိုက်ပါတယ်။
 အဲဒီကနောက် သူငယ်အနီးမှာ မိခင် ကျိန်ဆဲလိုက်တဲ့
 အတိုင်းပဲ တောမှာ ကျွဲမက ထလာတယ်။ သူငယ်က
 အထက်ပါအတိုင်း သစ္စာဆိုလိုက်ပါတယ်။ သစ္စာပြု
 လိုက်ပါတယ်။ ကျွဲမဟာ အဲဒီထရာနေရာမှာပဲ ကြိုးနဲ့
 ဖွဲ့ချည်ထားသလို ရပ်နေပါတယ်။ (အဋ္ဌသာလိနီ၊ ၁၄၃)

* * * *

မျက်မမြင် လှေသူကြီးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါဟာ ငါ့ကိုယ်ကို မှတ်မိတဲ့အချိန်က စပြီး တတ်
 သိနားလည်တဲ့ အရွယ်ကို ရောက်တဲ့ အချိန်က စပြီး
 သေစေလိုတဲ့ စိတ်ထားနဲ့ သတ္တဝါတစ်ကောင်ကိုတောင်
 ပိုးကောင်၊ ခြကောင်လေးတစ်ကောင်ကိုတောင် သတ်
 ဖူးတာကို မသိပါ။ ငါဟာ မြက်၊ ဝါးခြမ်းကစပြီး သူ

တစ်ပါးဥစ္စာကို မခိုးယူဖူးပါ။ သာယာတပ်မက်တဲ့
 လောဘနဲ့ သူတစ်ပါးမယားကို မကြည့်ဖူးပါ။ လိမ်ညာ
 မပြောဖူးပါ။ မြက်ဖျားလေးနဲ့တောင် ထန်းရည်၊ အရက်
 ကို မသောက်ဖူးပါ။ ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကား
 ကြောင့် လှေဟာ ဘေးကင်း ချမ်းသာရာကို ပြန်လှည့်
 ပါစေသတည်း။”

ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊

ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ။

နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ၊

ကေပါဏမ္ပိ ဟိသိတံ။

တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

သောတ္ထိ နာဝါ နိဝတ္တတု။

(ဇာတ်ဌ၊ ဌ၊ စတုတ္ထ၊ ၁၄၅)

(ငါးပါးသီလနဲ့ သစ္စာဆိုတယ်လို့ အဋ္ဌကထာက
 ဖွင့်ထားပါတယ်။)

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၆၃

သစ္စာအကျိုး

လှေသူကြီးဟာ ဘုရားအလောင်းတော် ဖြစ်ပါတယ်။ သုပ္ပါရကလို့ နာမည်တွင်ပါတယ်။ ရွှေအဆင်းလို့ လှပတဲ့ အဆင်း ရှိပါတယ်။ ရုပ်ရည်ချောမောပါတယ်။ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ပြည့်စုံပါတယ်။ (၁၆)နှစ်အရွယ်မှာ လှေအတတ်မှာ ကျွမ်းကျင်ပြီးဆုံးသွားပါတယ်။ သူ လှော်ခတ်တဲ့ လှေဟာ ပျက်စီးတာ မရှိပါ။ သမုဒ္ဒရာရေရဲ့ ရိုက်ခတ်မှုကြောင့် သူ့မျက်စိနှစ်လုံး ပျက်စီးသွားပါတယ်။

ကုန်သည်တွေက အထပ်ထပ် တောင်းဆိုလို့ မျက်စိမမြင်ပေမယ့် လှေသူကြီးလုပ်ရပါတယ်။ သမုဒ္ဒရာကြီးထဲ ခုနစ်ရက်ကြာ ဘေးရန်ကင်းပါတယ်။ အဲဒီက နောက် အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ လေမုန်တိုင်း ကျလာပါတယ်။ လှေဟာ သမုဒ္ဒရာရေပြင်ပေါ် လေးလံကြာ လှည့်လည်နေပါတယ်။

ခုရမာလီသမုဒ္ဒရာ၊ အဂ္ဂိမာလီသမုဒ္ဒရာ၊ ဒဓိမာလီ
သမုဒ္ဒရာ၊ ကုသမာလီသမုဒ္ဒရာ၊ နဠမာလီသမုဒ္ဒရာတွေ
ကို ရောက်ပြီး ဗလဝမုခသမုဒ္ဒရာကို ကုန်သည်တွေက
မြင်ကြပါတယ်။ အဲဒီ ဗလဝမုခသမုဒ္ဒရာမှာ ရေက ဆွဲ
ငင် ဆွဲငင်ပြီး ဘက်ပေါင်းစုံက အထက်ကို တက်ပါ
တယ်။ အဲဒီလိုတက်တဲ့အခါ ရေဟာ ဘက်ပေါင်းစုံက
ကမ်းပါးပြတ်ရှိတဲ့ ချောက်ကြီးလို ထင်ရပါတယ်။ လှိုင်း
တက်တဲ့အခါ တစ်ဖက်မှာ ကမ်းပါးပြတ်နဲ့ တူပါတယ်။
ကြောက်မက်ဖွယ်အသံဟာ နားတွေကို ခွဲသလို၊ နှလုံး
သားကို ခွဲသလို ဖြစ်သွားပါတယ်။

အဲဒီသမုဒ္ဒရာကို မြင်ပြီး ကုန်သည်တွေက အလွန်
ကြောက်လန့်နေကြပါတယ်။ ဘုရားလောင်းက အဲဒီ
သမုဒ္ဒရာရဲ့နာမည်ကို ပြောပြပြီး “မိတ်တွေတို့. ...
ဒီဗလဝါမုခသမုဒ္ဒရာကို ရောက်ပြီးရင် ပြန်လှည့်နိုင်တဲ့
လှေ ဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒီသမုဒ္ဒရာဟာ ရောက်လာတဲ့
လှေကို နှစ်မြှုပ်ပြီး ပျက်စီးစေပါတယ်လို့ ပြောတယ်။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၆၅

အဲဒီလှေပေါ် လူခုနစ်ရာ စီးလာကြပါတယ်။ အဲဒီ လူအားလုံး သေရမှာ ကြောက်ကြလို့ တစ်ပြိုင်နက် တည်းပဲ အလွန်သနားဖွယ်အသံကို အော်ဟစ်ကြပါတယ်။ ဥပမာ - အဝီစိငရဲမှာ ကျက်နေတဲ့ ငရဲသားတွေလိုပါပဲ၊ ဘုရားလောင်းက ဒီလို တွေးပါတယ်။

“ငါမှတစ်ပါး အခြားသူဟာ ဒီလူတွေ ဘေးကင်းအောင် လုပ်နိုင်တာ မရှိ၊ သစ္စာဆိုပြီး ဒီလူတွေ ချမ်းသာအောင် ငါ လုပ်မယ်။”

အဲဒီလို တွေးပြီး အဲဒီလူတွေကို ခေါ်ကာ ပြောပါတယ်။

“မိတ်ဆွေတို့ ... လျင်မြန်စွာ ငါ့ကို နံ့သာရည်နဲ့ ချိုးပေးကြပါ။ အဝတ်သစ်တွေ ဝတ်ပေးကြပါ။ ရေ အပြည့်ပါတဲ့ ခွက်ကို စီစဉ်ကာ လှေဦးမှာ ထားပေးကြပါ”

အဲဒီလူတွေက ခိုင်းတဲ့အတိုင်း မြန်မြန် လုပ်ပေးကြပါတယ်။ ဘုရားလောင်းက လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ရေ အပြည့်ပါတဲ့ ခွက်ကို ကိုင်ကာ လှေဦးမှာ ရပ်ရင်း

အထက်ပါအတိုင်း သစ္စာဆိုပါတယ်။ အဲဒီလို ငါးပါး သီလနဲ့ သစ္စာဆိုပြီး ရေအပြည့်ပါတဲ့ ခွက်ထဲက ရေကို လှေဦးမှာ သွန်းလောင်းလိုက်ပါတယ်။ လေးလကြာ အရပ်တစ်ပါးမှာ ပြေးသွားနေတဲ့ လှေဟာ ပြန်လှည့်ပြီး တန်ခိုးရှိသူပမာ သစ္စာရဲ့အစွမ်းကြောင့် တစ်ရက်တည်း နဲ့ပဲ ကုရုကစ္ဆပဋ္ဌနရွာကို ရောက်သွားပါတယ်။ သွားပြီးတော့ ကုန်းပေါ်မှာလည်း ရှစ်ဥသဘလောက်ရှိတဲ့ နေရာကို ပြေးသွားကာ လှေသူကြီးရဲ့ အိမ်တံခါးမှာပဲ တည်နေပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ၊ ၁၄၅)

* * * *

သိဝိမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါ့ဆီကို အနွယ်အမျိုးမျိုးက တောင်းတဲ့သူတွေ ဟာ တောင်းဖို့ လာကြပါတယ်။ အဲဒီလူတွေ လာကြတဲ့အခါ ငါ့ကို တောင်းသူကို ငါ့စိတ်က ချစ်မြတ်နိုးပါတယ်။ ငါဟာ တောင်းသူအားလုံးကို ချစ်မြတ်နိုးတယ်

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၆၇

ဆိုတဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆိုလိုက်တဲ့ အဲဒီသစ္စာစကားကြောင့်
ငါ့မှာ မျက်စိတစ်လုံး ဖြစ်ပေါ်လာပါစေသတည်း။”

သစ္စာအကျိုး

အဲဒီသစ္စာစကားရဲ့ အခြားမဲ့မှာပဲ သိဝိမင်းမှာ
ပထမ မျက်စိ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ
၄၁၀)

သိဝိမင်းရဲ့ ဒုတိယသစ္စာဆိုပုံ

“မျက်စိပျက်နေတဲ့ ပုဏ္ဏားက အကျွန်ုပ်အား
မျက်စိပေးပါလို့ တောင်းဖို့ လာတယ်။ တောင်းတဲ့
အဲဒီပုဏ္ဏားအား မျက်စိတွေကို ငါ ပေးလိုက်ပါတယ်။
ငါဟာ အလှူကို ကောင်းကောင်း လှူရပေစွလို့ ဆင်
ခြင်တဲ့ ငါ့ရဲ့ နှလုံးသားမှာ ပီတိဟာ အတိုင်းထက်အလွန်
စိမ့်ဝင်လာပါတယ်။ ငါ့မှာ ဝမ်းမြောက်မှု အတိုင်းအတာ
မရှိ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီစကားကို ငါဟာ မှန်ကန်စွာ ဆိုတာ
ဖြစ်ခဲ့ရင် ငါ့ရဲ့ အဲဒီသစ္စာစကားကြောင့် ငါ့မှာ ဒုတိယ
မျက်စိလည်း ဖြစ်ပေါ်လာပါစေသတည်း။”

သစ္စာအကျိုး

အဲဒီခဏမှာပဲ ဒုတိယမျက်စိလည်း ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ သိကြားမင်းက မျက်ကန်းပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်ပြီး သိဝိမင်းရဲ့ ဒါနစိတ်ဓာတ် (ဒါနပါရမီ)ကို စုံစမ်းလိုလို့ လာအလှူခံတဲ့အတွက် မျက်စိနှစ်ဖက်လုံးကို သိကြားမင်းပုဏ္ဏားအား လှူလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သိကြားမင်းက သိကြားမင်းအဖြစ်နဲ့ သိဝိမင်းထံ ပြန်လာပြီး သစ္စာဆိုဖို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားလောင်း သိဝိမင်းက သစ္စာဆိုလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သစ္စာရဲ့အစွမ်းကြောင့် မျက်စိနှစ်လုံး ဖြစ်ပေါ်လာကြပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ၊ ၄၁၀)

* * * *

မိဖုရားခေါင်ကြီး သုမေဓာရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ကျွန်မဟာ သုရုစိမင်းရဲ့ မိဖုရားခေါင်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မိန်းမပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ရဲ့

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၆၉

အရင် ကျွန်မကို သိမ်းပိုက်ထားပါတယ်။ ကျွန်မကို ယူပြီးတဲ့အချိန်က စပြီး နှစ်ပေါင်း တစ်သောင်းကြာ အောင် ကျွန်မဟာ တစ်ဦးတည်းသော မယားအဖြစ် နဲ့ပဲ ဒီနန်းတော်မှာ နေခဲ့ပါတယ်။ မျက်မှောက်မှာရော မျက်ကွယ်မှာပါ တစ်ခဏလေးမျှတောင် မိတ္ထိလာပြည့် ရှင် သုရုစိမင်းကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်နဲ့ ကျော်လွန်ပြီး တွေးတောကို မသိ၊ အမှတ်မရပါ။”

“အို သိကြားမင်း ... မှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ ဒီသစ္စာ စကားကြောင့် ကျွန်မမှာ သား ရလာပါစေ၊ ကျွန်မရဲ့ စကား မှားခဲ့ရင် ကျွန်မရဲ့ ဦးထိပ် ခုနစ်စိပ် ခုနစ်မြွှာ ကွဲပါစေ။” (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ၊ ၃၁၉)

ဒုတိယသစ္စာဆို

“ကျွန်မရဲ့ခင်ပွန်း၊ ယောက္ခမအထီး၊ ယောက္ခမ အမတွေက ကျွန်မကို ဆုံးမကြပါတယ်။ ကျွန်မ အသက် ရှင်နေသမျှ ကျွန်မအား သူတို့က ဩဝါဒပေးကြပါ တယ်။ ကျွန်မက မညှဉ်းဆဲမှုလို့ခေါ်တဲ့ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့

ပျော်ပါတယ်။ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့ကို တကယ်ပဲ ဖြည့်ကျင့်ပါတယ်။ သူတို့ကို နေ့ရော ညပါ မပျင်းမရဲ ရှိရှိသေသေနဲ့ ပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့ပါတယ်။”

“အို သိကြားမင်း ... ကျွန်မရဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ ဒီသစ္စာစကားကြောင့် ကျွန်မမှာ သား ရလာပါစေ။ ကျွန်မရဲ့ စကား မှားခဲ့ရင် ကျွန်မရဲ့ ဦးထိပ် ခုနစ်စိတ် ခုနစ်မြွှာ ကွဲပါစေ။” (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ၊ ၃၁၉)

တတိယသစ္စာဆိုပုံ

“သုရုစိရူင်ဘုရင်တစ်ပါးတည်းရဲ့ တစ်သောင်း ခြောက်ထောင်သော မောင်းမတွေအပေါ်မှာ တစ်ခါတစ် လေမှ ကျွန်မမှာ မနာလိုတာ၊ အမျက်ထွက်တာ မရှိပါ။ သူတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားနှစ်သက်ပါတယ်။ ရင်နှစ်သည်းချာ သမီးရင်းတွေပမာ သူတို့ကို ကြည့်ပြီး ကျေနပ်ပါတယ်။ သူတို့အားလုံးကို ချစ်ပါတယ်။ တစ် ယောက်ကိုမှ မမုန်းပါ။ သူတို့ကို ကိုယ့်ကို သနားလိုပဲ အမြဲ သနားပါတယ်။”

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၇၁

“အို သိကြားမင်း ... ကျွန်မရဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ ဒီသစ္စာစကားကြောင့် ကျွန်မမှာ သား ရလာပါစေ၊ ကျွန်မရဲ့ စကား မှားခဲ့ရင် ကျွန်မရဲ့ဦးထိပ် ခုနစ်စိတ် ခုနစ်မြွှာ ကွဲပါစေ။” (ဇာတ်၊ ဋ္ဌ၊ စတုတ္ထ၊ ၃၂၀)

စတုတ္ထသစ္စာဆိုပုံ

“ကျွန်မဟာ ကျွန်၊ အလုပ်သမား၊ အစေခံ၊ အခြားမှီခိုသူ အားလုံးကို သူတို့လုပ်နိုင်တဲ့ အလုပ်တွေ လုပ်ခိုင်းပါတယ်။ ခိုင်းတဲ့အခါ အမြဲရွှင်ပျပြီး ခိုင်းပါတယ်။ စိတ်ဆိုးပြီး ဘယ်နေရာမှာမှ ဘယ်သူ့ကိုမှ မခိုင်းဖူးပါ။”

“အို သိကြားမင်း ... ကျွန်မရဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆိုတဲ့ ဒီသစ္စာစကားကြောင့် ကျွန်မမှာ သား ရလာပါစေ၊ ကျွန်မရဲ့စကား မှားခဲ့ရင် ကျွန်မရဲ့ဦးထိပ် ခုနစ်စိတ်၊ ခုနစ်မြွှာ ကွဲပါစေ။” (ဇာတ်၊ ဋ္ဌ၊ စတုတ္ထ၊ ၃၂၀)

ပဉ္စမသစ္စာဆိုပုံ

“ကျွန်မဟာ ရဟန်း ပုဏ္ဏားနဲ့ အခြားတောင်းရမ်း
အလှူခံသူတွေကို စားဖွယ် သောက်ဖွယ်နဲ့ ကျေနပ်
စေပါတယ်။ အမြဲ လက်ကို ဆေးကြောထားပါတယ်”

“အို သိကြားမင်း ... ကျွန်မရဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆိုတဲ့
ဒီသစ္စာစကားကြောင့် ကျွန်မမှာ သား ရလာပါစေ၊
ကျွန်မရဲ့စကား မှားခဲ့ရင် ကျွန်မရဲ့ဦးထိပ် ခုနစ်စိတ်
ခုနစ်မြွှာ ကွဲပါစေ။” (ဇာတ်၊ ၄၊ စတုတ္ထ၊ ၃၂၀)

ဆဋ္ဌမသစ္စာဆိုပုံ

“ကျွန်မက (၁၄)ရက်၊ (၁၅)ရက်၊ (၈)ရက် ဥပုသ်
ရက်တွေနဲ့ အဲဒီဥပုသ်တွေရဲ့ အကြိုနေ့၊ အထွက်နေ့၊
တွေမှာ (၈)ပါးသီလဥပုသ် စောင့်ပါတယ်။ ငါးပါးသီလ
ကို အမြဲ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းပါတယ်။”

“အို သိကြားမင်း ... ကျွန်မရဲ့ မှန်ကန်စွာ ဆိုတဲ့
ဒီသစ္စာစကားကြောင့် ကျွန်မမှာ သား ရလာပါစေ၊

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၇၃

ကျွန်မရဲ့စကား မှားခဲ့ရင် ကျွန်မရဲ့ ဦးထိပ် ခုနစ်စိတ်
ခုနစ်မြွှာ ကွဲပါစေ။” (ဇာတ်၊ ဋ္ဌ၊ စတုတ္ထ၊ ၃၂၀)

သစ္စာအကျိုး

သုမေဓာဆိုတဲ့ မိဖုရားခေါင်ကြီးက သား ရလိုလို့၊
သားဆု တောင်းတဲ့အခါ သိကြားမင်းက “သင့်ရဲ့အကျင့်
သီလက ဘာပါလဲ၊ ပြောပြပါ။ ငါ သဘောကျရင်
သင့်ကို သားဆုပေးမယ်”လို့ ပြောလို့ မိဖုရားခေါင်
ကြီးက အထက်ပါစကားတွေကို ပြောပါတယ်။ သုမေဓာ
မိဖုရားခေါင်ကြီးက ဝိသာခါအလောင်းအလျာ ဖြစ်ပါ
တယ်။ သိကြားမင်းက ဘုရားအလောင်း ဖြစ်ပါတယ်။
မိဖုရားခေါင်ကြီးမှာ သားလေး ရသွားတယ်။ မဟာ
ပနာဒလို့ အမည်တွင်ပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ဋ္ဌ၊ စတုတ္ထ၊
၃၂၃)

* * * *

မိခင်ရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတဲ့ ရာမအမည်ရှိသော ဗာရာဏသီမြို့သားဟာ ကုန်ရောင်းဖို့ သွားတဲ့အခါ ဒဏ္ဍကီမင်းရဲ့ နိုင်ငံက ကုမ္ဘဝတီမြို့ကို ရောက်သွားပြီး မိုးကိုးမျိုးကြောင့် တစ်နိုင်ငံလုံး ပျက်စီးသွားတော့ မိဘတွေရဲ့ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့တယ်။ ရာမကို မိဘကို ပြုစုတဲ့ ကံရဲ့ အကျိုးကြောင့် နတ်တွေက ချမ်းသာစွာ ဆောင်ယူပြီး မိခင်အား ပေးကြတယ်။ ငါ့မိခင်ဟာလည်း သားလေး (အလီနသတ္တု)ရဲ့ ဘေးရန်ကင်းပြီး ချမ်းသာမှုကိုပဲ လိုလားပါတယ်။ နတ်တွေက အဲဒီရာမကို ဘေးရန်ကင်းရှင်းစွာ သယ်ဆောင်တာ မှန်ခဲ့ရင် အဲဒီအမှန်တရားကြောင့် ငါ့ရဲ့ သားလေး အလီနသတ္တုကိုလည်း နတ်တွေ ကယ်ဖို့ သတိရကြပါစေ။ ငါ့သားလေး အလီနသတ္တုဟာ ဘီလူးက ပြန်လွှတ်လိုက်လို့ ဘေးရန်ကင်းစွာ ပြန်လာနိုင်ပါစေသတည်း။” (ဇာတ်၊ ၄၊ ပဉ္စမ၊ ၃၀)

နမရဲ့သစ္စာဆိုပုံ

“ငါဟာ ငါ့အစ်ကို အလီနသတ္တုအပေါ် မျက်မှောက်မှာရော၊ မျက်ကွယ်မှာပါ စိတ်နှင့် ပြစ်မှားတာကို တကယ်ပဲ ငါ မမှတ်မိ။ ငါက ငါ့အစ်ကိုအပေါ် စိတ်ပြစ်မှားတာကို မပြုလုပ်ခဲ့ဖူးပါ။ အဲဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် နတ်တွေက အစ်ကို့ကို ကယ်မဖို့ သတိရကြပါစေ။ အစ်ကိုဟာ ဘီလူးက ပြန်လွှတ်လိုက်လို့ ဘေးရန်ကင်းစွာ ပြန်လာနိုင်ပါစေသတည်း။ (ဇာတ်၊ ၄၊ ပဉ္စမ၊ ၃၀)

မယားရဲ့သစ္စာဆိုပုံ

“အို ငါ့ခင်ပွန်း အလီနသတ္တု ... သင်ဟာ ငါ့ကို ကျော်လွန်ပြီး အခြားသူကို စိတ်နဲ့ မတောင့်တပါ။ ငါကလည်း သင်ကို စိတ်နဲ့ မမုန်းပါ။ ငါတို့ဟာ အချင်းချင်း ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်းကြပါတယ်။ အဲဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် နတ်တွေက သင့်ကို ကယ်မဖို့ သတိရကြပါစေ။ သင်ဟာ ဘီလူးက ပြန်လွှတ်လိုက်လို့

၇၆

သာမဏေကျော်

ဘေးရန်ကင်းစွာ ပြန်လာနိုင်ပါစေသတည်း။” (ဇာတ်၊
ဋ္ဌ၊ ပဉ္စမ၊ ၃၀)

သစ္စာအကျိုး

အလီနသတ္တုဟာ ဘေးရန်ကင်းစွာ ပြန်လာပါ
တယ်။ အလီနသတ္တုက ဘုရားလောင်း၊ နှမက ဥပ္ပလ
ဝဏ်၊ မယားက ရာဟုလမယ်တော်၊ မယ်တော်က
မဟာမာယာအလောင်းတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ (ဇာတ်၊
ဋ္ဌ၊ ပဉ္စမ၊ ၃၇)

* * * *

သမ္ဗုဒ္ဓလောမင်းသမီးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါပြောတဲ့အတိုင်း ငါ့စကားဟာ မှန်ခဲ့ရင် သစ္စာ
စကားက ငါ့ကို အခုလည်း စောင့်ရှောက်ပါစေသတည်း၊
နောင်လည်း စောင့်ရှောက်ပါစေသတည်း။ ငါ့မှာ သင်
သောတ္ထိသေန မင်းသားထက် ပိုပြီး ချစ်ရတဲ့သူကို ငါ

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၇၇

မသိပါ။ ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင်
မင်းသားရဲ့ နူနာရောဂါ ပျောက်ကင်းငြိမ်းအေးပါစေ”

တထာ မံ သစ္စံ ပါလေတု၊

ပါလယိဿတိ စေ မမံ။

ယထာဟံ နာဘိဇာနာမိ၊

အညံ ပိယတရံ တယာ။

တေနေ သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဗျာဓိ တေ ဂူပသမ္ပတု။

သစ္စာအကျိုး

သောတ္ထိသေနဟာ ဗာရာဏသီပြည်က ဗြဟ္မဒတ်
မင်းရဲ့သားတော် အိမ်ရှေ့မင်းသား ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္ဗုဒ္ဓာ
ဟာ သောတ္ထိသေနရဲ့ ဇနီး ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္ဗုဒ္ဓာဟာ
ရုပ်လှတယ်၊ ခန္ဓာကိုယ် အရောင်တောက်ပတယ်၊ လေ
ငြိမ်ရာမှာ ထွန်းထားတဲ့ ဆီမီးလျှံလို ထင်ရတယ်။ နောင်
အခါ သောတ္ထိသေနမှာ နူနာရောဂါ ဖြစ်လာပါတယ်။
ဆေးဆရာတွေ မကုသနိုင်ကြပါ။

သောတ္ထိသေနဟာ တောထဲသို့ ထွက်သွားပါတယ်။ သမ္ဗုဒ္ဓလည်း လိုက်သွားပြီး လိုလေသေးမရှိရအောင် ပြုစုပါတယ်။ သမ္ဗုဒ္ဓဟာ တောထဲသို့ သစ်သီးကြီးငယ် ဆောင်ယူဖို့ သွားတဲ့အခါ ဒါနဝဘီလူးက သမ္ဗုဒ္ဓကို မြင်သွားပြီး ချစ်ကြိုက်လို့ လက်ဆွဲကာ “သူ့စကားကို မလိုက်နာရင် ကိုက်သတ်မယ်” လို့ ပြောတော့ သောတ္ထိသေနကိုပဲ တမ်းတကာ ငိုကြွေးခဲ့ရကြောင်း သောတ္ထိသေနအား ပြောပြတဲ့အခါ မယုံကြည်လို့ အထက်ပါ သစ္စာစကားကို ဆိုလိုက်ပါတယ်။

မယုံကြည်ဖြစ်နေတဲ့ သောတ္ထိသေနကို သစ္စာအစွမ်းနဲ့ပဲ ဆေးကုမယ်လို့ ကြံကာ ရေပြည့်နေတဲ့ ခွက်ကို ကိုင်ပြီး သစ္စာဆိုလိုက်ပါတယ်။ ရေကို သောတ္ထိသေနရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ် လောင်းလိုက်ပါတယ်။ ရေလောင်းပြီးတယ် ဆိုရင်ပဲ သောတ္ထိသေနရဲ့ နှုတ်ကားပျောက်သွားပါတယ်။ ဥပမာ - အချဉ်နဲ့ ဆေးကြောခံရတဲ့ ကြေးအညစ်အကြေးလိုပါပဲ။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၇၉

သူတို့ ဇနီးမောင်နှံဟာ အဲဒီတောထဲမှာ ရက်
အနည်းငယ် နေပြီး တောက ထွက်ကာ ဗာရာဏသီ
ပြည်ကို သွားပြီး ဥယျာဉ်ထဲကို ဝင်ကြပါတယ်။ သောတ္ထိ
သေနဟာ ဘုရင်ဖြစ်သွားပြီး သဗ္ဗလဟာ မိဖုရားခေါင်
ကြီး ဖြစ်သွားပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ ပဉ္စမ၊ ၉၉)

* * * *

ပြည်တန်ဆာမရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“အသောကမင်းကြီး ... ရှင်ဘုရင်ကပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊
ပုဏ္ဏားကပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကုန်သည် လယ်သမားကပဲ ဖြစ်
ဖြစ်၊ ဆင်းရဲသားကပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အခြားဘယ်သူကပဲ
ဖြစ်ဖြစ် ဥစ္စာပေးသူ အဲဒီလူတွေအား ကျွန်မ (ဗန္ဓုမတီ)
က အညီအမျှပဲ (ညီတူညီမျှပဲ) ပြုစုပါတယ်။ ရှင်ဘုရင်
ဆိုပြီး ထူးမြို့စုတာ မရှိပါ။ ဆင်းရဲသားဆိုပြီး အထင်
သေးတာ မရှိပါ။ ကျေနပ်မှု လောဘ၊ မကျေနပ်မှု
ဒေါသကင်းကာ ဥစ္စာရှင်ကို ပြုစုပါတယ်။”

“အရှင်မင်းကြီး ... ဒီဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို အထက်သို့ ပြန်စီးအောင် ဘုရားတပည့်မ လုပ်နိုင်တာဟာ အဲဒီ သစ္စာဆိုတာကြောင့် (သစ္စာပြုမှုကြောင့်)ပါပဲ။”

(မိလိန္ဒပဉ္စပါဠိ၊ ၁၂၆)

အသောကနဲ့ ပြည့်တန်ဆာမ

“မိလိန္ဒမင်းကြီး ... ပါဠိလိပုတ်မြို့မှာ အသောက မင်းဟာ နိဂုံးသူ နိဂုံးသား၊ ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သား၊ အမတ်၊ အခစား၊ စစ်တပ်၊ အမတ်ကြီးတွေနဲ့ ခြံရံကာ နေတယ်။ ဂင်္ဂါမြစ်က ရေအသစ်တွေနဲ့ ကောင်းကောင်း ပြည့်နေတယ်။ ကမ်းပါးနဲ့ ညီနေတယ်။ အလျားယူဇနာ (၅၀၀)ရှိတယ်။ အနံ အကျယ် တစ်ယူဇနာရှိတယ်။ စီးဆင်းနေတယ်။ အသောကမင်းက အဲဒီမြစ်ကို မြင်လို့ “အို အမတ်တို့ ... ဒီဂင်္ဂါမြစ်ကို ရေညာသို့ ပြန်ဆန် တက်အောင် လုပ်နိုင်သူတစ်ယောက်တလေ ရှိသလား” လို့ အမတ်တွေကို မေးပါတယ်။ အမတ်တွေက “မင်း ကြီး လုပ်ဖို့ ခက်ပါတယ်”လို့ ပြောကြပါတယ်။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၈၁

အဲဒီဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းမှာပဲ ရပ်နေတဲ့ ဗန္ဓုမတီ ပြည့်တန်ဆာမက “ဒီဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို ရေညာသို့ ပြန်ဆန်တက်အောင် လုပ်နိုင်ပါသလား” လို့ အသောကမင်းက မေးနေသတဲ့ ဆိုတာကို ကြားရတယ်။ ဗန္ဓုမတီပြည့်တန်ဆာမက “အကျွန်ုပ်ဟာ ပါဠိလိပုတ်မြို့က ပြည့်တန်ဆာမပါ။ ရုပ်ရည်အဆင်းနဲ့ အသက်မွေးသူပါ။ အရှင်မင်းဟာ ကျွန်မရဲ့ သစ္စာဆိုတာကို ရှုစားတော်မူပါ” လို့ ပြောပါတယ်။ အဲဒီအခါ ဗန္ဓုမတီက သစ္စာဆိုလိုက်ပါတယ်။ သူမ သစ္စာဆိုလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် တစ်ခဏချင်းပဲ လူအများ ကြည့်နေတုန်း ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးဟာ အသံမြည်ဟီးကာ ရေညာကို ဆန်တက်သွားပါတယ်။

အဲဒီအခါ အသောကမင်းက ဝဲ လှိုင်းရဲ့အဟုန်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဆူဆူညံညံအသံကို ကြားရလို့ အံ့သြသွားတယ်။ အထူးအဆန်း ဖြစ်သွားတယ်။ “အမတ်တို့ ... ဒီဂင်္ဂါမြစ်ကြီးဟာ ဘာလို့ ရေညာကို ဆန်တက်ရတာလဲ” လို့ မေးတယ်။ “အရှင်မင်းကြီး

ဗန္ဓုမတီဟာ အရှင်မင်းကြီးရဲ့စကားကို ကြားရလို့ သစ္စာဆိုလိုက်ပါတယ်။ သူမ သစ္စာဆိုလိုက်လို့ ဂင်္ဂါမြစ်ကြီးဟာ ရေညာကို ဆန်တက်ပါတယ်”လို့ ပြောပြကြတယ်။

အဲဒီအခါ အသောကမင်းက စိတ်နှလုံးတုန်လှုပ်သွားတယ်။ ရေးကြီးသုတ်ပျာ ကိုယ်တိုင် သွားပြီး ဗန္ဓုမတီပြည့်တန်ဆာမကို မေးလို့ ဗန္ဓုမတီက ဖြေပါတယ်။

“ဟဲ့ မန္တုမတီ ... သင်သစ္စာဆိုလို့ ဒီဂင်္ဂါမြစ်ဟာ ရေညာကို ဆန်တက်တယ်ဆိုတာ မှန်သလား။”

“အရှင်မင်းကြီး ... မှန်ပါတယ်။”

“အဲဒီကိစ္စမှာ သင့်အင်အား ရှိပါသလား၊ သင့်စကားကို အရူးမဟုတ်ရင် ဘယ်သူက ယုံမှာလဲ၊ ဘာအစွမ်းကြောင့် သင်ဟာ ဒီဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို ရေညာသို့ ဆန်တက်စေနိုင်ပါသလဲ။”

“အရှင်မင်းကြီး ... ကျွန်မဟာ သစ္စာစွမ်းအားနဲ့ ဒီဂင်္ဂါမြစ်ကြီးကို ရေညာသို့ ဆန်တက်စေခဲ့ပါတယ်”

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၈၃

“သင်ဟာ သူခိုးမပဲ၊ ကာမအပျော်ကျူးသူပဲ၊
မသူတော်ပဲ၊ အရှက်မရှိသူပဲ၊ ယုတ်မာသူပဲ၊ သီလပျက်
သူပဲ၊ အရှက်ကုန်နေသူပဲ၊ လူမှိုက်တွေကို ဖြားယောင်း
သူပဲ၊ သင့်မှာ သစ္စာစွမ်းအား ရှိသလား။”

“အရှင်မင်းကြီး ... မှန်ပါတယ်၊ ကျွန်မဟာ
အဲဒီလို မိန်းမပါ၊ ကျွန်မသာ အလိုရှိရင် နတ်နဲ့တကွ
လောကကြီး တစ်ခုလုံးကိုတောင် လှည့်ပစ်နိုင်ပါတယ်။
အဲဒီလို မိန်းမဖြစ်တဲ့ ကျွန်မမှာ သစ္စာဆိုတာ ရှိပါတယ်”

“အဲဒီသစ္စာဆိုပုံက ဘယ်လိုပါပဲ၊ တိုက်တွန်းပါ
တယ်၊ ငါ့ကို ပြောပြပါ”

ဗန္ဓုမတိက သူမရဲ့ သစ္စာဆိုပုံကို အထက်မှာ
ဖော်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ (မိလိန္ဒပဉ္စ
ပါဠိ၊ ၁၂၅၊ ၁၂၆)

* * * *

စိနမင်းနဲ့သစ္စာ

“မိလိန္ဒမင်းကြီး ... စိနတိုင်းမှာ စိနဆိုတဲ့မင်း ရှိတယ်။ အဲဒီမင်းဟာ သမုဒ္ဒရာကြီးမှာ ကစားလိုတဲ့ အခါ လေးလတိုင်း လေးလတိုင်းမှာ သစ္စာဆိုပြီး ရထား နဲ့အတူ သမုဒ္ဒရာကြီးအတွင်းမှာ တစ်ယူဇနာ ဝင်သွား တယ်။ အဲဒီရထားဦးရဲ့ ရှေ့က ရှေ့က ရေထုထည် ကြီးက နောက်ဆုတ်သွားတယ်၊ ရထားထွက်သွားတော့ တစ်ဖန် ပြန်လွှမ်းလာတယ်။”

“မိလိန္ဒမင်းကြီး ... အဲဒီသမုဒ္ဒရာကြီးကို နတ် လူနဲ့တကွ လောကကြီးတစ်ခုလုံးက ပကတိကိုယ်အား နဲ့ နောက်ဆုတ်သွားအောင် လုပ်နိုင်ပါသလား။”

“အရှင်ဘုရား နာဂသေန ... ရေအလွန်နည်း နည်းလေးရှိတဲ့ တစ်ဖက်ဆည်ကန်ထဲက ရေကိုတောင် နတ် လူနဲ့တကွ လောကကြီးတစ်ခုလုံးက ပကတိကိုယ် အားနဲ့ နောက်ဆုတ်သွားအောင် မလုပ်နိုင်ပါ။ သမုဒ္ဒရာ ကြီးထဲက ရေကိုတော့ ပြောစရာတောင် မလိုပါ။”

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၈၅

“မိလိန္ဒမင်းကြီး ... ဒီအကြောင်းကြောင့် သစ္စာ
စွမ်းအားကို ဒီလို သိနိုင်ပါတယ်။

“သစ္စာ မရောက်နိုင်၊ မရနိုင်တဲ့အရာ ဆိုတာ
မရှိ။” (မိလိန္ဒပဉ္စပါဠိ၊ ၁၂၅)

* * * *

ဘုရားလောင်းငုံးမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါ့မှာ အတောင်တွေတော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီ
အတောင်တွေ ဖြန့်ပြီး ကောင်းကင်မှာ မပျံနိုင်သေးပါ။
ငါ့မှာ ခြေထောက်တွေတော့ ရှိပါတယ်။ အဲဒီခြေထောက်
တွေကို မြှောက်ပြီး မသွားနိုင်သေးပါ။ မိဘတွေက ငါ့ကို
အသိုက်ထဲမှာပဲ စွန့်ပစ်ကာ ပြေးသွားကြပါပြီ။ အို တော
မီးကြီး ... အဲဒါတွေသာ အမှန်တွေ ဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒီ
မှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင်တောမီးကြီးဟာ
ဒီနေရာကနေ ရှောင်ဖဲသွားပါ။”

၁၆

သာမဏေကျော်

သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊

သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ။

မာတာပိတာ စ နိက္ခန္တာ၊

ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။ (ဇာတ်၊ ဌ၊ ပ၊ ၂၃၀)

သစ္စာအကျိုး

ငုံးလေးက အဲဒီလို သစ္စာဆိုလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် တောမီးကြီးဟာ (၁၆)ကရီသလောက်ရှိတဲ့အရပ်မှာ နောက်ဆုတ်သွားပါတယ်။ နောက်ဆုတ်ပြီး အခြားနေရာကို သွားပါတယ်။ ရေမှာ မျောပါလာတဲ့ မီးရှူးပမာ အဲဒီနေရာမှာပဲ ငြိမ်းသွားပါတယ်။ အဲဒီနေရာဟာ ဒီတစ်ကမ္ဘာသက်တမ်းတစ်ခုလုံးမှာလည်း မီးမလောင်နိုင်ပါ။ တစ်ကမ္ဘာတည်တဲ့ အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ရပ်ဆန်း ဖြစ်ပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ဌ၊ ပ၊ ၂၃၁)

ငုံးလေးရဲ့အတွေး

ငုံးလေးက သစ္စာမဆိုခင် ဒီလို တွေးဆင်ခြင်ပါတယ်။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၈၇

“ဒီလောကမှာ သီလဂုဏ်ကျေးဇူးဆိုတာ ရှိတယ်။ သစ္စာရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးဆိုတာ ရှိတယ်။ ရှေးက ပါရမီတွေကို ဖြည့်ကျင့်ကာ ဗောဓိပင်အောက်မှာ ထိုင်ကာ သဗ္ဗညု (အကုန်သိ) ဘုရားရှင်အဖြစ် ရောက်ကြတဲ့ ဘုရားရှင်တွေဆိုတာ ရှိကြတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်တွေဟာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ဆင်ခြင်တဲ့ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူကြတယ်။ သစ္စာ၊ စင်ကြယ်မှု၊ အကြင်အနာကရဏာ၊ သည်းခံမှု ခန္တီတွေနဲ့ ပြည့်စုံတော်မူကြတယ်။

သတ္တဝါအားလုံးအပေါ် တန်းတူညီမျှ မေတ္တာထားတော်မူကြတယ်။ အဲဒီဘုရားရှင်တွေ ထိုးထွင်းသိထားတဲ့ တရားဂုဏ်တွေလည်း ရှိကြတယ်။ ငါ့မှာလည်း သစ္စာတစ်ခု ရှိပါတယ်။ ထင်ရှားရှိတဲ့ သဘာဝတရားတစ်ခုဟာ ထင်ရှားတယ်။ ဒါကြောင့် အတိတ်ဘုရားရှင်တွေကိုရော အဲဒီဘုရားရှင်တွေ ထိုးထွင်းသိထားတဲ့ တရားဂုဏ်တွေကိုပါ ဆင်ခြင်ပြီး ငါ့မှာ ရှိတဲ့ အမှန် သဘာဝတရားကို ယူကာ သစ္စာပြုပြီး မီးကို ဖဲသွား

စေကာ ဒီနေ့ ငါဟာ ငါနဲ့ ငါ့ဆွေမျိုးငှက်တွေ ဘေးကင်းပြီး ချမ်းသာအောင် လုပ်သင့်တယ်။” (ဇာတ်၊ ၄၊ ၁၊ ၂၂၉)

* * * *

ငါးမင်းရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ငါဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မှတ်မိတဲ့အချိန်ကစပြီး တတ်သိနားလည်တဲ့အရွယ် ရောက်ပြီးချိန်က စပြီး ဇာတ်တူချင်းစားတဲ့ ငါးမျိုးမှာ ဖြစ်ပေမယ့် ဆန်စေ့လောက်၊ ဆန်ကွဲလောက်ရှိတဲ့ ငါးကောင်လေးကိုတောင် မစားဖူးပါ။ အခြားသတ္တဝါတစ်ကောင်ကိုတောင်မှ ညှဉ်းဆဲတာကို မသိပါ။ သတ်တာကိုတော့ မပြောပါနဲ့တော့။ ငါဟာ သတ္တဝါတစ်ကောင်ကိုတောင် မညှဉ်းဆဲတာကို ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီစကား မှန်ခဲ့ရင် အဲဒီသစ္စာစကား ကြောင့် မိုးရွာပါစေသတည်း။”

ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊

ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၈၉

နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ၊

ကေပါဏမ္ပိ ဟိသိတံ။

တေတေ သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ပဇ္ဇန္တေ အဘိဝဿတု။ (စရိယာ၊ ၄၊ ၂၃၀)

သစ္စာအကျိုး

ဘုရားလောင်းငါးမင်းဟာ မိုးနတ်သားကို ခေါ်
 ဝေါ်ပြီး ကောသလတစ်နိုင်ငံလုံးမှာ မိုးအကြီးအကျယ်
 ရွာသွန်းစေပါတယ်။ သစ္စာဆိုပြီးချင်း မိုးထစ်ချုန်းပြီး
 ရွာသွန်းရာ ကုန်းရော ချိုင့်ပါ ပြည့်သွားပါတယ်။ ရေ
 အိုးကို မှောက်သွန်ချလိုက်သလို ရွာချပြီး ကောသလ
 တစ်နိုင်ငံလုံးကို မိုးရေအလျဉ်ကြီးနဲ့ လွှမ်းမိုးသွားပါ
 တယ်။ မိုးက မပြတ်ရွာသွန်းလို့ တစ်ခဏနဲ့ပဲ အဲဒီ
 ရေအိုင်ကြီး ပြည့်သွားပါတယ်။ ငါးတွေဟာ သေဘေး
 မှ လွတ်သွားကြပါတယ်။ ငါးတွေကို စားတဲ့ ကျီးစတဲ့
 ငှက်တွေဟာ ထောက်တည်ရာမရ ဖြစ်သွားကြပါတယ်။
 ငါးတွေသာမက မိုးကို မှီပြီး အသက်မွေးကြရတဲ့ လူ

တွေရော တိရစ္ဆာန်တွေပါ ကိုယ်ဆင်းရဲ၊ စိတ်ဆင်းရဲမှ လွတ် သွားကြပါတယ်။ (စရိယာပိဋက၊ ဋ္ဌ၊ ၁၃၁-၂)

ငါးမင်းရဲ့အတွေး

ဘုရားလောင်းငါးမင်းက မိုးခေါင်လို့ ကျီးစတဲ့ သတ္တဝါတွေက စားလို့ ငါးတွေ သေကြတာကို မြင်ရလို့ အလွန်အကဲ သနားတဲ့အတွက် ဒီလို တွေးပါတယ်။

“ငါမှတစ်ပါး အခြားသူက ဒီငါ့ဆွေမျိုး ငါးတွေကို ဒီဒုက္ခက လွတ်အောင် လုပ်ပေးနိုင်သူ မရှိ။ ငါဟာ ဘယ်နည်းနဲ့ သူတို့ကို ဒီဒုက္ခက လွတ်အောင် လုပ်ရ ပါ့မလဲ။”

“ရှေးဘုရားရှင်တွေ လေ့ကျင့်ခဲ့တဲ့ အလေ့အကျင့် နဲ့ ငါ့မှာ ရှိတဲ့ သစ္စာတရားကို အမှီပြုပြီး သစ္စာဆိုကာ မိုးရွာစေပြီး ငါ့ဆွေမျိုး ငါးအပေါင်းအား အသက်အလှူ လှူရရင် ကောင်းလေစွ၊ အဲဒီနည်းနဲ့ ငါဟာ အာဟာရ ကို မှီပြီး အသက်မွေးကြတဲ့ သတ္တဝါအားလုံးလည်း ကျေးဇူးပြုပြီးဖြစ်လိမ့်မယ်။” (စရိယာပိဋက၊ ဋ္ဌ၊ ၂၂၉)

ဗောဇ္ဈင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံ

“သတိ၊ ဓမ္မဝိစယ၊ ဝီရိယ၊ ပီတိ၊ ပဿဒ္ဓိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာ ဆိုတဲ့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို အကုန် သိမြင်တဲ့ ဘုရားရှင်က ကောင်းစွာ ဟောတော်မူထား ပါတယ်။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ပွားများရင်၊ ကြိမ်ဖန်များ စွာ ပြုလုပ်ရင် ဉာဏ်ထူးနဲ့ သိဖို့၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့၊ မဂ်ဉာဏ်ရဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။”

“ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင့် မှာ အခါခပ်သိမ်း ရောဂါကင်းပြီး ကျန်းမာပါစေ။”
(ဗောဇ္ဈင်သုတ်ပရိတ်)

မထေရ်နှစ်ပါးနဲ့ ဗောဇ္ဈင်

“တစ်ခါက ဘုရားရှင်ဟာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်နဲ့ အရှင်ကဿပတို့နှစ်ပါး မကျန်းမမာဖြစ်ကာ ကိုယ်ဆင်း ရဲဖြစ်နေတာကို တွေ့ရလို့ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတရားကို ဟောပါတယ်။ အဲဒီမထေရ်နှစ်ပါးကလည်း အဲဒီဗောဇ္ဈင် တရားကို သဘောကျပြီး အဲဒီခဏမှာ ရောဂါက ကင်း လွတ်သွားကြပါတယ်။”

“ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင့်မှာ အခါခပ်သိမ်း ရောဂါကင်းပြီး ကျန်းမာပါစေ။”

(ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ပရိတ်)

ဘုရားရှင်နဲ့ဗောဇ္ဈင်

တစ်ခါက ဘုရားရှင်ကိုလည်း မကျန်းမာမှုက နှိပ်စက်လို့ ဘုရားရှင်က စုန္ဒမထေရ်ကို အဲဒီဗောဇ္ဈင်တရား ခုနစ်ပါးကိုပဲ ရှိရှိသေသေ အရွတ်ခိုင်းကာ နာပြီး ဝမ်းမြောက်ကာ အဲဒီရောဂါမှ တစ်ခဏချင်းပဲ ထမြောက်သွားပါတယ်။”

“ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင့်မှာ အခါခပ်သိမ်း ရောဂါကင်းပြီး ကျန်းမာပါစေ။”

(ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ပရိတ်)

အရှင်မြတ်သုံးပါးနဲ့သစ္စာ

“ဘုရားရှင်၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ အရှင်ကဿပ အရှင်မြတ်သုံးပါးတို့ရဲ့ အဲဒီရောဂါတွေဟာ တစ်ခါတည်း ပျောက်သွားပါတယ်။ မဂ်နဲ့ ပယ်သတ်လိုက်တဲ့ ကိလေသာတွေလို နောင်တစ်ဖန် ပေါ်မလာကြတော့ပါ။”

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၉၃

“အဲဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့်
သင့်မှာ အခါခပ်သိမ်း ရောဂါကင်းပြီး ကျန်းမာပါစေ”
(ဗောဇ္ဈင်သုတ်ပရိတ်)

ဗောဇ္ဈင်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံပါဠိ

- * ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ သတိသင်္ခါတော၊
ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ။
ဝိရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပရေ။
- * သမာဓုပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
သတ္တေ'တေ သဗ္ဗဒဿိနာ၊
မုနိနာ သမ္မဒက္ခာတာ၊
ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ။
- * သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊
နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

မထေရ်နှစ်ပါးနဲ့ ဗောဇ္ဈင်ပါဠိ

- * ကေသ္မိ သမယေ နာထော၊
မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ ကဿပံ။
ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသ္မာ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။
- * တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊
ရောဂါ မုစ္ဆိသု တခံဏေ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

ဘုရားရှင်နဲ့ ဗောဇ္ဈင်ပါဠိ

- * ကေဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊ ဂေလညေနာဘိပိဋိတော။
စုန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ၊ ဘဏ္ဍာပေတွာန သာဒရံ။
- * သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊
တမှာ ဝုဠာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၉၅

အရှင်မြတ်သုံးပါးနဲ့ သစ္စာပါဠိ

* ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊
 တိဏ္ဏန္တမ္ပိ မဟေသိနံ။
 မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ၊
 ပတ္တာ'နုပ္ပတ္တိဓမ္မတံ။
 တေတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
 (မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ၇၀၊ ၇၂၊ ၇၃-မှာ စုဏ္ဏိယ
 အဖြစ်နဲ့ လာပါတယ်။)

* * * *

မဟာကရုဏာရှင်နဲ့သစ္စာ

“အသနားအကြင်နာ ကရုဏာကြီးမားတော်မူတဲ့
 ဘုရားရှင်ဟာ သတ္တဝါအားလုံးရဲ့ စီးပွားအလို့ငှါ ပါရမီ
 အားလုံးကို ဖြည့်ပြီး ဘုရားမြတ်အဖြစ်သို့ ရောက်တော်
 မူပါတယ်။”

“ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင့်မှာ အခါခပ်သိမ်း ရောဂါကင်းပြီး ကျန်းမာပါစေ။”

* မဟာကာရုဏိကော နာထော၊
ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊
ပတ္တော သမ္မောဓိ'မုတ္တမံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။
(ပုဗ္ဗဏှသုတ်ပရိတ်)

ရတနာသုံးပါးနဲ့သစ္စာ

“လူ့ဘုံ၊ နဂါး၊ ဂဠုန်ဘုံ၊ နတ်ဘုံတွေမှာ ရတနာ မြတ်မျိုးစုံ ရှိပါတယ်။ အဲဒီရတနာမျိုးစုံထဲမှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးနဲ့တူတဲ့ ရတနာဆိုတာ မရှိရိုးအမှန်ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဟာ အမြတ်ဆုံးရတနာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသစ္စာစကား ကြောင့် သတ္တဝါအားလုံးမှာ ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာပါစေ”

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၉၇

ယံကိစ္ဆိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
 သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ (ဓမ္မေ၊ သံဃေ) ရတနံ ပဏီတံ။
 တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
 (ပုဗ္ဗဏှသုတ်ပရိတ်)

* * * *

အရှင်အင်္ဂုလိမာလရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“နမ ... ငါဟာ အရိယဇာတ်နဲ့ ဖြစ်ပြီးချိန်က စပြီး သေစေလိုတဲ့ စိတ်နဲ့ သတ္တဝါကို သတ်တာကို ငါ မသိပါ။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သင့်မှာ ဘေးရန်ကင်းကွာ ချမ်းသာပါစေ၊ ကိုယ်ဝန် လွယ်ကူစွာ ဖွားမြင်ပါစေ။”

* ယတောဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာတိယာ
 ဇာတော။

နာဘိဇာနာမိ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရော-
ပေတာ။

တေန သစ္စေန သောတ္ထိ တေ ဟောတု သောတ္ထိ
ဂဗ္ဘဿ။ (မဇ္ဈိမပဏ်ပါဠိ၊ ၃၀၆)

သစ္စာအကျိုး

သာဝတ္ထိမြို့ထဲမှာ အရှင်အင်္ဂုလိမာလဟာ အိမ်စဉ်
ဆွမ်းခံလှည့်လည်တဲ့အခါ မီးမဖွားနိုင်လို့ ဒုက္ခရောက်
နေရှာတဲ့ အမျိုးသမီးကို မြင်ပါတယ်။ သနားလို့ ဘုရား
ရှင်အား လျှောက်ထားပြတဲ့အခါ အဲဒီအမျိုးသမီးထံ
သွားပြီး အထက်က ဖော်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း သစ္စာဆိုဖို့
ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူလိုက်ပါတယ်။ ရွတ်လိုက်တဲ့
အခါ အဲဒီအမျိုးသမီးမှာ ချမ်းချမ်းသာသာ ဖွားမြင်သွား
ပါတယ်။ (မဇ္ဈိမပဏ်၊ ပါဠိ၊ ၃၀၆)

အရှင်အင်္ဂုလိမာလ ဆွမ်းခံဝင်တဲ့အခါ လူတွေက
သူ့ကို မြင်ပြီး ထိတ်လန့်လည်း ထိတ်လန့်ကြတယ်။
ပြေးလည်း ပြေးကြတယ်။ တံခါးကိုလည်း ပိတ်ကြ

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၉၉

တယ်။ တချို့က အင်္ဂုလိမာလလို့ ကြားရုံနဲ့ပဲ ပြေးကာ တောထဲ ဝင်သွားကြတယ်။ ဒါမှမဟုတ် အိမ်ထဲ ဝင်ပြီး တံခါးကို ပိတ်ထားကြပါတယ်။ မပြေးနိုင်သူတွေက ကျောပေးပြီး ရပ်တည်နေကြတယ်။

အရှင်အင်္ဂုလိမာလမှာ ယာဂုတစ်ယောက်ချို့၊ ဆွမ်း တစ်ဖွန်းကိုတောင် မရ၊ ဆွမ်းနဲ့ ပင်ပန်းပါတယ်။ အပြန် မှာ မြို့ထဲ ဝင်တယ်။ အရှင်အင်္ဂုလိမာလ ဝင်ရာ တံခါး မှာ အရှင်အင်္ဂုလိမာလ ကြွလာတယ်ဆိုပြီး ကြောက်လို့ အိုးတွေကို စွန့်ပစ်ကာ ပြေးကြတယ်။ မီးဖွားဖို့ ခက် နေတဲ့ အမျိုးသမီးကို သနားလို့ သွားတဲ့အခါ သစ္စာ ဆိုပြီး ချမ်းသာအောင် လုပ်ပေးဖို့ လာကြောင်းကို အင်္ဂု လိမာလက အပြောခိုင်းပါတယ်။

အဲဒီကနောက် အဲဒီလူတွေက ကန့်လန့်ကာနဲ့ ကာပြီး အရှင်အင်္ဂုလိမာလမထေရ်အတွက် ထိုင်စရာကို ကန့်လန့်ကာ အပြင်ဘက်မှာ ခင်းပေးကြပါတယ်။ မထေရ်က အဲဒီမှာ ထိုင်ပြီး အထက်မှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အတိုင်း သစ္စာဆိုလိုက်ပါတယ်။ သစ္စာဆိုလိုက်တာနဲ့

တစ်ပြိုင်နက်တည်းပဲ ရေစစ်က ထွက်လာတဲ့ရေပမာ အမိဝမ်းက ကလေး ထွက်လာပါတယ်။ အမေရော သားပါ ချမ်းသာသွားပါတယ်။ ဒီအင်္ဂုလိမာလပရိတ်က မချေဖျက်နိုင်တဲ့ ဘေးရန်ဆိုတာ မရှိပါ။ ဒီပရိတ်ကို တန်ခိုးကြီးလို့ မဟာပရိတ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မထေရ်က ထိုင်ပြီး သစ္စာဆိုမှု ပြုတဲ့နေရာမှာ ကုလားထိုင်ကို ခင်းကြတယ်။ သားဖွားဖို့ ခက်နေတဲ့ တိရစ္ဆာန်မကိုတောင် ဆောင်ယူပြီး အဲဒီမှာ ထိုင်စေကြ ပါတယ်။ အဲဒီခဏမှာပဲ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ မီးဖွားပါ တယ်။ အားနည်းသူဖြစ်နေလို့ သယ်ဆောင်လို့ မရ ရင် အဲဒီကုလားထိုင်ကို ဆေးကြောတဲ့ ရေကို သယ်ယူ ကာ အဲဒီကိုယ်ဝန်ဆောင်မရဲ့ ဦးခေါင်းပေါ် သွန်းလောင်း ကြပါတယ်။ အဲဒီခဏမှာပဲ မီးဖွားပါတယ်။ အခြား ရောဂါကိုလည်း ပျောက်ကင်းစေပါတယ်။ အဲဒါဟာ တစ်ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်မယ့်တန်ခိုး ဖြစ်ပါသတဲ့။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၀၁

(မဇ္ဈိမပဏ်၊ ၄၊ ၂၃၃)

သနားစရာ အရှင်အင်္ဂုလိမာလ

အရှင်အင်္ဂုလိမာလက ရဟန္တာဖြစ်ပြီးတဲ့အခါ နံနက် ပိုင်းမှာ သာဝတ္ထိမြို့ထဲ ဆွမ်းခံဝင်ပါတယ်။ ကျီး၊ ခွေး၊ ဝက် စတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေကို အခြားသူ ပစ်လိုက်တဲ့ ခဲဟာ အရှင်အင်္ဂုလိမာလရဲ့ ကိုယ်ပေါ်မှာ ကျတယ်။ တုတ်၊ ကျောက်ခဲတွေလည်း ကျပါတယ်။ အရှင်အင်္ဂုလိမာလရဲ့ ဦးခေါင်း ကွဲပါတယ်။ သွေး ယိုစီးကျပါတယ်။ သပိတ် ကွဲပါတယ်။ သင်္ကန်းကြီး စုတ်ပြဲပါတယ်။ ပေါက်ကွဲပါတယ်။

ဘုရားရှင်ထံ သွားတဲ့အခါ ဘုရားရှင်က “အင်္ဂုလိမာလ ... သည်းခံပါ။ အင်္ဂုလိမာလ ... သည်းခံပါ။ အကုသိုလ်ကံရဲ့ အကျိုးကို ဒီဘဝမှာပဲ သင် ခံစားနေရတယ်”လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ (မဇ္ဈိမပဏ်ပါဠိ၊ ၃၀၇)

* * * *

မိခင်ပါရိကာရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

“ဒီသုဝဏ္ဏသာမဟာ ရှေးက ကုသလကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးကို ကျင့်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ် ပြယ်ပါစေ။”

ဒုတိယသစ္စာဆိုပုံ

“ဒီသုဝဏ္ဏသာမဟာ ရှေ့က အကျင့်မြတ်ကို ကျင့် ခဲ့ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ် ပြယ်ပါစေ။”

တတိယသစ္စာဆိုပုံ

“ဒီသုဝဏ္ဏသာမဟာ ရှေ့ကမှန်တဲ့ စကားကိုသာ ပြောခဲ့ပါတယ်။ ရယ်စရာအနေနဲ့တောင် လိမ်ညာ မပြောပါ။ ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ်ပြယ်ပါစေ။”

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၀၃

စတုတ္ထသစ္စာဆိုပုံ

“ဒီသုဝဏ္ဏသာမဟာ မပျင်းမရိ နေ့ရောညပါ မိဘ
တွေကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်စွာဆိုရတဲ့ သစ္စာ
စကားကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ်ပြယ်ပါစေ။”

ပဉ္စမသစ္စာဆိုပုံ

“ဒီသုဝဏ္ဏသာမဟာ အမျိုးထဲက ကြီးသူတွေကို
ရိုသေခဲ့ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကား
ကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ် ပြယ်ပါစေ။”

ဆဋ္ဌမသစ္စာဆိုပုံ

“ဒီသုဝဏ္ဏသာမကို ငါ့ရဲ့အသက်ထက် ငါ ပိုချစ်
ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့်
သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ်ပြယ်ပါစေ။”

ယေန သစ္စေန ယံ သာမော၊

ပါဏာ ပိယတရော မမ။

တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊

ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။

၁၀၄

သာမဏေကျော်

သတ္တမသစ္စာဆိုပုံ

“ငါရော သင့်ဖခင်ပါ ပြုလုပ်ထားတဲ့ ကောင်းမှု
ကုသိုလ် အားလုံးကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ်
ပြယ်ပါစေ။”

ယံကိစ္ဆိတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊

မယုဇ္ဈေဝ ပိတုစ္စ (မာတုစ္စ) တေ။

သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊

ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။

(ဇာတ်၊ ၄၊ ဆဋ္ဌ၊ ၁၁၂)

သစ္စာအကျိုး

မျက်မမြင် မိခင်ပါရိကာက အဲဒီလို သစ္စာဆိုပြီးတဲ့
အခါ သုဝဏ္ဏသာမဟာ လူးလှိမ့်ပြီး လဲလျောင်းနေပါ
တယ်။ သုဝဏ္ဏသာမရဲ့ ရင်ဘတ်ပေါ် မိခင် ပါရိကာ
ဟာ လက်တင်ပြီး သစ္စာဆိုလိုက်တာ ဖြစ်ပါတယ်။
ဖခင်ဖြစ်သူ ဒုက္ကလက “ငါ့သား အသက်ရှင်တယ်၊ ငါ
လည်း သူ့အတွက် သစ္စာဆိုမယ်”လို့ ပြောပြီး ပါရိကာ

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၀၅

ဆိုသလိုပဲ ခုနစ်ကြိမ် သစ္စာဆိုပါတယ်။ သစ္စာဆိုလိုက် တဲ့အခါ သုဝဏ္ဏသာမဟာ လူးလှိမ့်ပြီး အခြားနံပါးတစ် ဖက်နဲ့ လဲလျောင်းသွားပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ ဆဋ္ဌ၊ ၁၁၂၊ ၃)

နတ်သမီးရဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

လွန်ခဲ့တဲ့ ခုနစ်ဘဝမြောက်က မိခင်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဗဟု သုန္ဒရီ နတ်သမီးကလည်း သစ္စာဆိုပါတယ်။

“ငါဟာ ဂန္ဓမာဒနာတောင်မှာ ကြာမြင့်စွာ နေခဲ့ ပါတယ်။ ငါ့မှာ သုဝဏ္ဏသာမထက် ပိုပြီး ချစ်ရသူ အခြား တစ်စုံတစ်ယောက်မှ မရှိပါ။ အဲဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ် ပြယ်ပါစေ။”

“ဂန္ဓမာဒနာတောင်မှာ သစ်ပင်အားလုံးဟာ အနံ့နဲ့ ပြီးကြပါတယ်။ (မွေးကြိုင်နေကြတယ်)၊ အဲဒီမှန်ကန်စွာ ဆိုရတဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမမှာ မြားဆိပ် ပြယ်ပါစေ။” (ဇာတ်၊ ၄၊ ဆဋ္ဌ၊ ၁၁၃)

သစ္စာအကျိုး

နတ်သမီးရဲ့ သစ္စာစကားအဆုံးမှာ သုဝဏ္ဏသာမဟာ လျင်မြန်စွာ ထပါတယ်။ ပဒုမ္မာကြာရွက်ပေါ်က ရေပေါက်ပမာ သုဝဏ္ဏသာမရဲ့ မြားဆိပ်ဟာ ကင်းပျောက်ကာ အနာရောဂါလည်း ကင်းပျောက်သွားပါတယ်။ မြားပစ်ခံရတဲ့ နေရာတောင် မထင်ရှားတော့ပါ။

တစ်ပြိုင်နက်တည်း (တစ်ခဏတည်း) ဖြစ်တာတွေက -

၁။ သုဝဏ္ဏသာမမှာ အနာရောဂါ ကင်းသွားတယ်။

၂။ မိဘနှစ်ပါး ဒုက္ကလနဲ့ ပါရိကာမှာ မျက်စိပြန်မြင်လာတယ်။

၃။ အရုဏ်တက်တယ်။

၄။ နတ်သမီးရဲ့အစွမ်းကြောင့် အဲဒီလူလေးဦးလုံး သင်္ခမ်းကျောင်းမှာပဲ ထင်ရှားဖြစ်ကြတယ်။

မိဘနှစ်ပါးဟာ “ငါတို့လည်း မျက်စိမြင်ရပြီ။ သုဝဏ္ဏသာမလည်း ရောဂါကင်းပြီ”လို့ ဆိုကာ အတိုင်း

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၀၇

ထက်အလွန် ဝမ်းသာနေကြပါတယ်။ (ဇာတ်၊ ၄၊ ဆဋ္ဌ၊
၁၁၄)

* * * *

နိဗ္ဗာန်တရားနဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

နိဗ္ဗာန်မှာ ရာဂစတဲ့ ကိလေသာတွေ ကုန်တယ်၊
ကင်းတယ်။ မွေး၊ အို၊ သေ ကင်းတယ်။ သိလို့မဝ
မွန်မြတ်တယ်။ အဲဒီနိဗ္ဗာန်ကို သမာဓိရှိတဲ့ ဘုရားရှင်
ဟာ ရခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနိဗ္ဗာန်တရားနဲ့ တူတဲ့ တရား
တစ်စုံတစ်ခု မရှိပါ။ ဒီနိဗ္ဗာန်တရားဟာလည်း လောကီ
လောကုတ္တရာ ရတနာတွေထက် သာလွန်တဲ့ ရတနာ
ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါ
တွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါစေ။

* ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊

ယဒဇ္ဈဂါ သကျမုနိ သမာဟိတော။

န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊

ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
 (ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိ၊ ၅)

* * * *

မဂ်တရားနဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

မြတ်စွာဘုရားဟာ မဂ်သမာဓိကို ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်တယ်လို့ ချီးမွမ်းတော်မူပါတယ်။ အဲဒီမဂ်သမာဓိဟာ အခြားမဲ့မှာ ဖိုလ်အကျိုးကို ပေးနိုင်တယ်လို့ မိန့်တော်မူကြပါတယ်။ အဲဒီမဂ်သမာဓိနဲ့တူတဲ့ သမာဓိ မရှိ။ ဒီမဂ်သမာဓိတရားဟာ သမာဓိအားလုံးထက် သာလွန်တဲ့ ရတနာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါစေ။

* ယံ ဗုဒ္ဓသေဠော ပရိဝဏ္ဏယီ သုစိ၊
 သမာဓိ'မာနန္တရိကည'မာဟု။
 သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ။

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၀၉

ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊

ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၅)

* * * *

သံဃာရတနာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံ

သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အချိုးမွမ်းခံရတဲ့ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်၊ မဂ်ဖိုလ်နှစ်ပါးကို တစ်စုံထားရင် လေးစုံသော ဘုရားတပည့်တော်တွေဟာ မြတ်တဲ့အလှူကို ခံယူထိုက်ကြပါတယ်။ အဲဒီအရိယာတွေမှာ လှူတဲ့ အလှူဟာ အကျိုးကြီးမားပါတယ်။ ဒီအရိယာသံဃာဟာလည်း အလှူခံအားလုံးထက် သာလွန်မြင့်မြတ်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါစေ။

* ယေ ပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္ထာ။

စတ္တာရိ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။

တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊

တေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၅)

* * * *

သံဃာရတနာနဲ့ပတ်သက်ပြီး သစ္စာဆိုပုံ

ဂေါတမဘုရားသာသနာမှာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေ
 ဟာ ကိုယ် နှုတ်အမှု အလွန်စင်ကြယ်ကြပါတယ်။
 သမာဓိ ခိုင်မာတော်မူကြပါတယ်။ ကိလေသာထွက်
 ကြောင်း ပညာ၊ ဝီရိယ ရှိကြပါတယ်။ ရောက်ထိုက်တဲ့
 အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရောက်ထားကြပါတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို
 အာရုံယူကာ နိဗ္ဗာန်ကို အခမဲ့ ရရှိကြပါတယ်။ ကိလေသာ
 အပူငြိမ်းတဲ့ အရဟတ္တဖိုလ်ချမ်းသာကို ခံစားတော်
 မူကြပါတယ်။ အဲဒီရဟန္တာသံဃာဟာလည်း ကျန်
 အရိယာတို့ထက် သာလွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါ
 တယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေ
 မှာ ဘေးရန်ကင်းပါစေ။

* ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဠေန၊
 နိက္ကာမိနော ဂေါတမသာသနမိ။
 တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယ၊
 လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိံ ဘုဉ္ဇမာနာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၅)

* * * *

သောတာပန်အရိယာသံဃာ့ဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

မြေကြီးထဲ ကောင်းစွာ စိုက်ထားတဲ့ အနှစ်ရှိတံခါး
 တိုင်ဟာ အရပ်လေးမျက်နှာက လေကြောင့် မတုန်လှုပ်
 သလို အရိယသစ္စာလေးပါးကို ဉာဏ်နဲ့ သက်ဝင်ပြီး
 မြင်ထားတဲ့ သောတာပန် အရိယာဟာ အယူမှားမှန်
 သမျှ လေကြောင့် မတုန်လှုပ်ပါ။ ဒါကြောင့် သောတာ
 ပန်ဟာ တံခါးတိုင်နဲ့ တူတယ်လို့ ငါဘုရား ဟောတော်
 မူတယ်။ ဒီသောတာပန် အရိယာသံဃာဟာလည်း ပုထု

ဧည့်တို့ထက် သာလွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။
ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေး
ရန်ကင်းပါစေ။

* ယထိန္ဒာဒီလော ပထဝီသမိတော သိယာ၊

စတုဗ္ဗိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။

တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊

ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊

တေေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၆)

* * * *

အနိမ့်ဆုံး သောတာပန်ဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

နက်နဲပညာရှင်ဘုရားက ကောင်းစွာ ဟောထားတဲ့
အရိယသစ္စာလေးပါးဟာ သောတာပန်မှာ ထင်ရှားနေ
ပါတယ်။ သောတာပန်တွေဟာ ပြင်းထန်စွာ မေ့လျော့

ကြပေမယ့် ရှစ်ခုမြောက် ဘဝကို မယူကြတော့ပါ။
 ဒီသောတာပန်သံဃာဟာလည်း ပုထုဇဉ်တို့ထက် သာ
 လွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာ
 စကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါစေ။

* ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
 ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
 ကိဉ္ဇာပိ တေ ဟောန္တိ ဘုသံ ပမတ္တာ၊
 န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ'မာဒိယန္တိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၆)

အဲဒီသောတာပန်မှာ သောတာပတ္တိမဂ်နဲ့ ပြည့်စုံ
 သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလ
 ဗ္ဗတပရာမာသဒိဋ္ဌိ ဆိုတဲ့ တရားသုံးပါးနဲ့ အပါယ်ရောက်
 ကြောင်း ကိလေသာအားလုံးကို ပယ်ပြီးဖြစ်ပါတယ်။
 အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်မြောက်ပြီးပါပြီ။ အာနန္တရိယ

ကံငါးပါးနဲ့ ဗုဒ္ဓမှတစ်ပါး အခြားဆရာညွှန်ပြမှုကို ပြုခြင်း
 ဌာ မထိုက်။ ဒီသောတာပန်သံဃာဟာလည်း ပုထုဇဉ်
 တို့ထက် သာလွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။
 ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေး
 ရန်ကင်းပါစေ။

* သဟာဝဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊
 တယဿု ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
 သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
 စတူဟပါယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော၊
 ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗ ကာတုံ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၆)

* * * *

သောတာပန်သံဃာဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

အဲဒီသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မကောင်းမှုကို ကိုယ်
 နှုတ် စိတ်နဲ့ ပြုလုပ်စေဦးတော့ အဲဒီမကောင်းမှုကို
 ဖုံးကွယ်ထားခြင်းငှာ မထိုက်။ သောတာပန်မှာ ဖုံး
 မထားထိုက်ကြောင်းကို ဘုရားရှင် ဟောထားပါတယ်။
 ဒီသောတာပန်သံဃာဟာလည်း ပုထုဇဉ်တို့ထက် သာ
 လွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့
 သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါ
 စေ။

* ကိစ္ဆာပိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္စဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတိ။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၆)

* * * *

ဘုရားဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

နွေလေးလထဲက နွေဦးတန်ခူးလမှာ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်တဲ့ အဖျားရှိတဲ့ တောကြီးမြိုင်လယ်က သစ်ပင် အပေါင်းဟာ ကျက်သရေရှိသလို ဘုရားရှင်က အဲဒီ တောအုပ်ကြီးသဖွယ် တင့်တယ် နက်နဲလှတဲ့ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တရားမြတ်ကို အမြတ်ဆုံး စီးပွား အလို့ငှာ ဟောတော်မူထားပါတယ်။ အဲဒီတောအုပ်ကြီး သဖွယ် တင့်တယ်အောင် တရားမျိုးစုံကို ဟောထားတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာလည်း ပုထုဇဉ်၊ အရိယာတွေထက် သာ လွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာ စကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါစေ။

- * ဝနပ္ပဂုဓ္မေ ယထာ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊
 ဂိမှာနမာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမေ။
 တထူပမံ ဓမ္မဝရံ အဇေဿယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတိ။ (ခုဒ္ဒပါဠိ၊ ၇)

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၁၇

ဘုရားရှင်ဟာ စိတ်ဓာတ်မြတ်သူတွေရဲ့ အတောင့်
 တခံရတယ်။ နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူတယ်။ အမြတ်တရား
 ကို ပေးတော်မူတယ်။ မဂ္ဂင်လမ်းစဉ်မြတ်ကို ဆောင်ပြ
 တော်မူတယ်။ လောကုတ္တရာဂုဏ်အရာမှာ အသာမရှိ၊
 အတူမရှိ။ အဲဒီဘုရားရှင်ဟာ တရားမြတ်ကို ဟော
 တော်မူပါတယ်။ ဒီဘုရားဟာလည်း ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ
 တွေထက် သာလွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။
 ဒီမှန်ကန်တဲ့ သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေး
 ရန်ကင်းပါစေ။

* ဝရော ဝရညူ ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊
 အနုတ္တရော ဓမ္မဝရံ အဒေသယံ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိံ ဟောတိ။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၇)

* * * *

သံဃဂုဏ်နဲ့ သစ္စာဆိုပုံ

ရဟန္တာတွေမှာ ကံဟောင်း ကုန်ပြီ၊ ကံသစ်လည်း
 နောင်အခါ အကျိုးမပေးတော့၊ နောင်ဘဝမှာ သာယာ
 စိတ် မရှိတော့။ ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ ကုန်ခန်းသွားပြီး ဘဝ
 စည်ပင်လိုတဲ့ဆန္ဒ မရှိတော့။ ဒီဆီမီး ငြိမ်သလို ငြိမ်း
 ကြပြီ။

ဒီရဟန္တာသံဃာဟာလည်း အရိယာတွေထက်
 သာလွန်တဲ့ ရတနာတစ်ဆူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှန်ကန်တဲ့
 သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတွေမှာ ဘေးရန်ကင်းပါ
 စေ။

* ခီဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
 ဝိရတ္တစိတ္တာ ယတိကေ ဘဝသ္မိ။
 တေ ခီဏဗိဇာ အဝိရူဠိဆန္ဒာ၊
 နိဗ္ဗန္တိ မိရာ ယထာယံ ပဒိပေါ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတိ။
 (ခုဒ္ဒကပါဌပါဠိ၊ ၇)

အခက်အတွက် လက်နက်ကောင်း

၁၁၉

ဝေသာလီမြို့မှာ ကျရောက်နေတဲ့ အစားအစာ
ရှားပါးတဲ့ ဘေး၊ ဘီလူးဘေး၊ ရောဂါဘေးတွေ ကင်း
ပျောက်ပါတယ်။ သတ္တဝါပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်
တွေလည်း တရားထူးတွေကို ထိုးထွင်းသိသွားကြပါ
တယ်။ (ဓမ္မပဒ၊ ၄၊ ဒု၊ ၂၇၀)

သာမဏေကျော်

ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၁၂)ရက်၊ ၆၄-ခု။

(၄-၉-၂၀၀၂)